

2012

Javna agencija RS za energijo

LETNNO POROČILO

Javna agencija RS za energijo

LETNO POROČILO

JAVNE AGENCIJE REPUBLIKE SLOVENIJE ZA

ENERGIJO ZA LETO 2012

Maribor, februar 2013

Svet Javne agencije Republike Slovenije za energijo je Letno poročilo Javne agencije Republike Slovenije za energijo za leto 2012 sprejel na 32. redni seji 26. februarja 2013 in 27. izredni seji 4. februarja 2014. Vlada RS je k poročilu dala soglasje na 50. redni seji 19. marca 2014.

VSEBINA

UVOD	3
Poslovno poročilo	5
1 Splošni del	5
1.1 Organiziranost Javne agencije Republike Slovenije za energijo	5
1.1.1 Svet agencije	6
1.2 Razvojni program agencije	7
1.3 Vloga agencije v Sloveniji in zunaj nje	7
1.4 Finančno poslovanje	8
1.5 Nadzorne dejavnosti	8
1.6 Informacijski sistem	8
1.7 Odnosi z javnostmi	9
2 Posebni del	10
2.1 Zakonske in druge pravne podlage	10
2.1.1 Naloge in pristojnosti agencije po Energetskem zakonu	10
2.1.2 Podzakonski akti	11
2.1.3 Akti pravnega reda EU, pomembni za delovanje agencije	11
2.2 Cilji agencije	12
2.2.1 Dolgoročni cilji agencije	12
2.2.2 Letni cilji agencije	12
2.3 Opravljeno delo in dosežki agencije	13
2.3.1 Področje električne energije	13
2.3.2 Področje zemeljskega plina	20
2.3.3 Področje oskrbe z daljinsko toploto in drugimi energetskimi plini iz omrežij	24
2.3.4 Področje ekonomske regulative	25
2.3.5 Mednarodne obveznosti po zakonodaji EU	27
2.3.6 Opravljene storitve	30
2.4 Doseganje zastavljenih ciljev	31
2.4.1 Opisni in fizični kazalniki	31
2.4.2 Finančni kazalniki	31
2.4.3 Rezultati izvajanja programa dela	33
2.4.4 Ocena uspeha v primerjavi z letom prej	33
2.4.5 Ocena gospodarnosti in učinkovitosti	34
2.4.6 Notranji finančni nadzor	34
2.5 Učinki dela agencije na druga področja	35
2.6 Drugo	35
2.6.1 Kadrovanje	35
2.6.2 Investicijska vlaganja	36
Računovodsko poročilo	37
3 Bilanca stanja	37
4 Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov	38
5 Revizorjevo poročilo	39

UVOD

Letno poročilo o delu agencije daje pregled dela agencije v letu 2012. Sestavljeno je iz poslovnega poročila, ki zajema vsebinski opis izvedbe načrtovanih nalog in izdelkov, in iz računovodskega poročila. K programu dela in finančnemu načrtu za leto 2012 je Vlada RS dala soglasje 20. decembra 2011.

Delovanje agencije v letu 2012 je v določeni meri zaznamoval tretji sveženj energetskega direktiv in uredb EU. V Sloveniji še vedno ni izvedena njegova implementacija, kar je agenciji povzročalo nemalo težav, saj nova zakonodaja regulatorjem nalaga večji obseg dela in pristojnosti. Nekatere določbe, ki so neposredno prenosljive, so že vplivale na obseg dela agencije, potekala pa je tudi priprava na izvajanje nekaterih nalog po implementaciji. Agencija je dejavno sodelovala z resornim ministrstvom in strokovno javnostjo pri pripravi sprememb in dopolnitev Energetskega zakona (novela EZ-F), ki je bil v mesecu oktobru pripravljen do faze javne obravnave. Agencija je v postopku javne obravnave podala tudi pripombe. Ob koncu leta je bil predlog novele EZ-F v fazi medresorskega usklajevanja.

Na mednarodnem področju je vzpostavljeno redno sodelovanje z Agencijo za sodelovanje energetskega regulatorja (ACER), v kateri ima tudi agencija predstavnika v Odboru regulatorjev (Board of Regulators). Obseg dela in obveznosti agencije na mednarodnem področju se je povečal predvsem zaradi nalog, povezanih s tretjim svežnjem evropske energetske zakonodaje, s pristojnostmi ACER-ja in obveznostmi nacionalnih regulatorjev.

Na področju električne energije je bila v letu 2012 izvedena analiza regulativnega okvira za leto 2011, agencija pa je spremljala izvajanje tekočega regulativnega okvira za leto 2012. Obenem je bil pripravljen in sprejet novi regulativni okvir za obdobje 2013 – 2015, po katerem bodo cene omrežnin za distribucijsko omrežje ostale na enaki ravni, za prenosno omrežje pa se bodo znižale.

Obseg nalog s področja obnovljivih virov energije in sproizvodnje koristne toplote in električne energije z visokim izkoristkom je bil visoko nad pričakovanim. Proces odločanja o podpori vsebuje izdajanje deklaracij za proizvodne naprave, izdajanje odločb o dodelitvi podpore in izdajanje potrdil o izvoru ter izdelavo analiz in poročil o izvajanju podporne sheme.

Pametna omrežja (ang. »Smart Grids«) bodo s svojim razvojem v prihodnje vplivala tudi na način reguliranja gospodarskih javnih služb. Zato je agencija v letu 2012 nadaljevala z delom skladno s sprejetimi usmeritvami za aktivno reguliranje energetske dejavnosti in omrežij prihodnosti (AREDOP), katerih namen je sprotno in pravočasno uvajanje ustreznih rešitev v regulativno prakso.

Na področju zemeljskega plina je največji obseg dela zahtevalo sprejetje in izvajanje novih omrežninskih aktov za distribucijsko omrežje, ki sta prav tako uvedla triletno regulativno obdobje 2013 – 2015. Agencija je uspešno izvedla postopek certificiranja systemskega operaterja prenosnega sistema, dobila pa je tudi nove zakonske pristojnosti na področju zanesljivosti oskrbe z zemeljskim plinom.

Skladno s potrjenim programom dela je agencija v letu 2012 zaposlila tri nove sodelavce. Konec leta 2012 je bilo v agenciji 46 zaposlenih za nedoločen čas, povprečno število zaposlenih v letu 2012 na podlagi delovnih ur pa je bilo 45.

V letu 2012 je agencija realizirala 99,8 odstotka načrtovanih prihodkov in 86,2 odstotka načrtovanih odhodkov po načelu denarnega toka. Najpomembnejši vir prihodkov so bili prihodki iz deleža cene za uporabo omrežij.

Prihodki iz deleža cene za uporabo elektroenergetskih omrežij so bili realizirani v vrednosti 2.125.801 evro, prihodki iz deleža cene za uporabo omrežij zemeljskega plina pa v vrednosti 692.266 evrov, kar je skupaj 99,5 odstotka vseh prihodkov. Preostali prihodki agencije v letu 2012 so drugi izredni nedavčni prihodki, prihodki od izdaje certifikatov RECS, prejete obresti od vpoglednih sredstev ter prejeta sredstva ACER in Evropske komisije iz naslova povračil potnih stroškov zaposlenih.

Kljub vnaprej načrtovanemu negativnemu rezultatu je bil v letu 2012 po načelu denarnega toka ustvarjen presežek prihodkov nad odhodki 51.953 evrov. Po načelu nastanka poslovnega dogodka je bil v letu 2012 ustvarjen presežek odhodkov nad prihodki 106.671 evrov, ki izvira iz obračunane amortizacije v vrednosti 305.046 evrov. Glede na to, da je bil presežek odhodkov nad prihodki načrtovan že v potrjenem finančnem načrtu za leto 2012, predlagamo njegovo pokritje iz nerazporejenega presežka prihodkov, izkazanega v bilanci stanja na dan 31. decembra 2011, v vrednosti 404.945 evrov. Računovodski izkazi s prilogami in pojasnili so podrobno obravnavani v računovodskem poročilu, ki mu je priloženo tudi revizorjevo poročilo.

Agencija je v letu 2012 uspešno opravila vse svoje glavne naloge in dosegla zadane cilje. Čeprav so težave zaradi omejenih kadrovskih virov iz leta v leto večje, so bile zakonske naloge opravljene skladno s programom dela.

Direktorica:

Irena Praček, univ. dipl. ekon.

POSLOVNO POROČILO

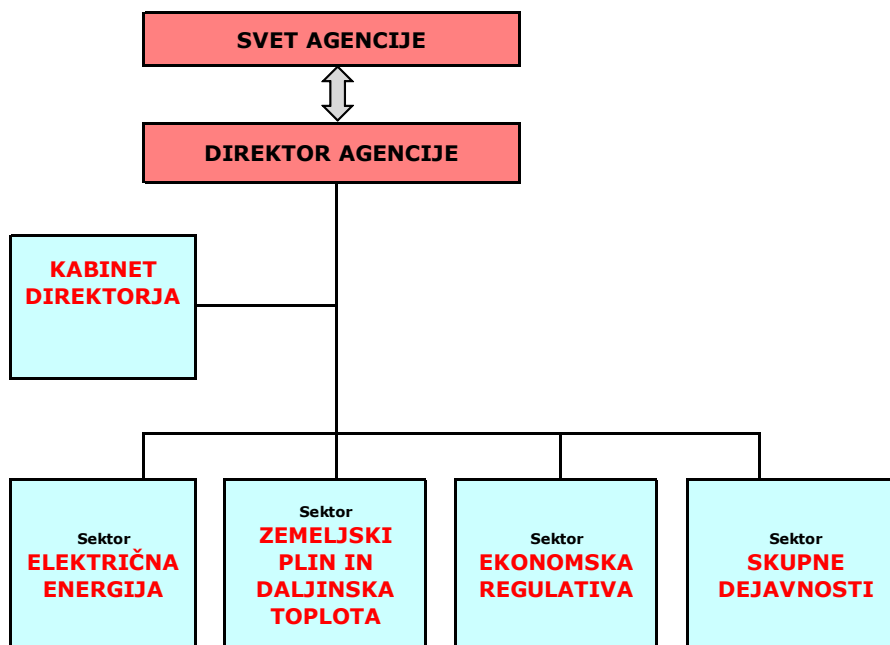
1 SPLOŠNI DEL

1.1 Organiziranost Javne agencije Republike Slovenije za energijo

Organa agencije sta direktor in svet agencije.

Direktor zastopa in predstavlja agencijo, organizira ter vodi delo in poslovanje agencije, izdaja pravne akte v posamičnih zadevah, ki so v pristojnosti agencije, sprejema akte za delo in poslovanje agencije ter zagotavlja, da agencija posluje skladno z zakonom. Odgovoren je tudi za javnost dela. Agencijo je v letu 2012 vodila direktorica Irena Praček.

Delovanje agencije temelji na multidisciplinarnosti; v letu 2012 je organizacijska struktura vsebovala štiri sektorje (Slika 1).

Slika 1: Organizacijska struktura agencije

1.1.1 Svet agencije

Svet agencije skrbi za delovanje agencije v javnem interesu, sprejema splošne akte agencije, daje soglasja k aktom, za katere je potrebno soglasje agencije, sprejema program dela, finančni načrt in vsa poročila agencije, predlaga imenovanje in razrešitev direktorja, daje direktorju usmeritve in navodila za delo in drugo.

Svet agencije sestavljajo:

- dr. Evgen Dervarič, Naravoslovnotehniška fakulteta, Ljubljana, predsednik
- Jasna Avbelj Hamzič, Ministrstvo za infrastrukturo in prostor, članica
- prof. dr. Maks Babuder, Elektroinštitut Milan Vidmar, član
- dr. Boštjan Končar, Institut Jožef Stefan, član

Svet agencije se je leta 2012 sestal na 8 rednih in 6 izrednih sejah.

Med najpomembnejšimi temami s področja električne energije je svet agencije obravnaval in sprejel novi Akt o metodologiji za določitev omrežnine in kriterijih za ugotavljanje upravičenih stroškov za elektroenergetska omrežja in metodologiji za obračunavanje omrežnine plina (za regulativno obdobje 2013–2015). Ob koncu leta je sprejel Akt o določitvi prispevka za zagotavljanje podpor proizvodnji električne energije v soprodukciji z visokim izkoristkom in iz obnovljivih virov energije za leto 2013. Sprejel je Poročilo o realiziranih prihodkih od prezasedenosti in njihovi porabi v Republiki Sloveniji za obdobje od 1. julija 2010 do 30. junija 2011. Izdal je šest soglasij k pravilom za koordinirano izvajanje dražb prenosnih zmogljivosti na slovenskih mejah in izdal soglasje h Krovnemu sporazumu glede načel in ciljev projekta spojitve trgov električne energije Slovenije in Italije ter k Petstranskemu sporazumu glede projekta spojitve trgov Slovenije in Italije.

Med najpomembnejšimi temami s področja zemeljskega plina je svet agencije sprejel Akt o spremembah Akta o metodologiji za obračunavanje omrežnine za prenosno omrežje zemeljskega plina. Sprejel je tudi Akt o metodologiji za določitev omrežnine in kriterijih za ugotavljanje upravičenih stroškov za distribucijsko omrežje zemeljskega plina ter Akt o metodologiji za obračunavanje omrežnine za distribucijsko omrežje zemeljskega plina (oba za regulativno obdobje 2013–2015).

Na področju daljinske toplote je svet izdal soglasje k štirim besedilom sistemskih obratovalnih navodil za distribucijsko omrežje za oskrbo s toploto.

S področja delovanja agencije je svet sprejel letno poročilo agencije za leto 2011, Poročilo o stanju na področju energetike v Sloveniji v letu 2011, Program dela in finančni načrt agencije za leto 2013 ter tri četrtletna poročila o izvajanju ključnih nalog in doseženih ciljih agencije.

Agencija je izvedla vse potrebne tehnično-administrativne naloge in organizacijske priprave za seje sveta. Dnevni redi in sklepi sej sveta so objavljeni na spletni strani agencije.

1.2 Razvojni program agencije

Agencija sodeluje pri snovanju in izvajanju ciljev energetske politike, vpliva na učinkovito ekonomsko in tehnično izvajanje energetskih dejavnosti ter čim bolj uravnoveša interese potrošnikov, reguliranih podjetij in države. Vzpostavlja razmere, ki spodbujajo regulirana podjetja k trajnemu zviševanju ravni učinkovitosti delovanja in investiranja. Agencija spremlja in nadzira izvajanje reguliranih dejavnosti, pri čemer išče primerno razmerje med kakovostjo in ravno cen reguliranih storitev ter spodbuja učinkovito rabo obstoječe infrastrukture. Zagotavlja preglednost in odprtost regulativnega procesa. Sodeluje pri pripravi in dopolnjevanju pravil in aktov, ki urejajo delovanje trga, ter spodbuja preglednost in nepristranskost. Sodeluje pri spodbujanju proizvodnje električne energije iz obnovljivih virov ter sproizvodnje toplote in električne energije. Reguliranje trga z energijo izboljšuje skladno z najboljšo strokovno prakso. Sodeluje pri oblikovanju notranjega trga z energijo v EU in njenih regijah, v katere je vključena.

Izvajanje okoljskih ciljev v energetske sektorju vodi v pospešeno uvajanje novih tehnologij, inoviranje in vzpostavitev pogojev za konkurenčnost in preglednost trgov z energenti in trga z novimi energetskimi storitvami. Zagotovitev pogojev za pametna omrežja, ki bodo ob uvajanju novih tehnologij zagotovila potrebno zanesljivost in kakovost storitev prenosa in distribucije električne energije in zemeljskega plina ter omogočila razvoj novih energetskih storitev, vpliva tudi na način reguliranja, zato ima agencija na tem področju sprejete usmeritve za aktivno reguliranje energetskih dejavnosti in omrežij prihodnosti (AREDOP), katerih namen je sprotno in pravočasno uvajanje ustreznih rešitev v regulativno prakso.

1.3 Vloga agencije v Sloveniji in zunaj nje

Vloga agencije kot energetskega regulatorja v Sloveniji je predvsem regulirati dejavnosti gospodarskih javnih služb (v nadaljevanju GJS) tako, da bodo storitve opravljene kakovostno in po primerni ceni. Agencija celovito spremlja delovanje energetskega trga in njegovo konkurenčnost ter zagotavlja preglednost delovanja trga. Pri tem usklajuje interese vseh udeležencev trga, upoštevajoč državno energetske politiko. Agencija izvaja tudi dejavnosti spodbujanja obnovljive in visoko učinkovite proizvodnje električne energije.

Sodeluje tudi z institucijami EU, evropsko Agencijo za sodelovanje energetskih regulatorjev (ACER) in z energetskimi regulatorji v EU. Skupaj z drugimi regulatorji EU je agencija dejavna tudi pri širitvi energetskega trga na države jugovzhodne Evrope. Energetski trg EU se postopoma razvija v notranji trg, zaradi fizičnih omejitev na mejah pa energetski regulatorji držav EU spodbujajo delovanje trga na regionalnih ravneh. V tem procesu je slovenski trg z energijo del treh regij za električno energijo in ene regije za zemeljski plin. Agencija ima v sodelovanju z regulatorji v regijah pomembno vlogo zlasti pri usklajevanju pravil in pozneje pri nadziranju dodeljevanja čezmejnih prenosnih zmogljivosti.

1.4 Finančno poslovanje

Finančno poslovanje agencije zajema predvsem naslednja področja:

- prevzem in poravnavo finančnih obveznosti za namene, določene v potrjenem finančnem načrtu, skladno s predvideno dinamiko;
- kratkoročno načrtovanje denarnih tokov in smotrno upravljanje razpoložljivih presežkov denarnih sredstev v smislu iskanja varnih in čim donosnejših zakonsko dovoljenih možnosti finančnih naložb;
- sprotno spremljanje realizacije finančnega načrta za tekoče leto;
- medletno analiziranje in oceno bodočih denarnih tokov v tekočem poslovnem letu kot podlago za pripravo finančnega načrta;
- pripravo finančnega načrta za prihodnji dve leti;
- notranje finančno poročanje kot podlago za sprejemanje ustreznih poslovnih odločitev;
- finančno poročanje zunanjemu okolju, predvsem resornemu ministrstvu in Ministrstvu za finance, drugim pooblaščenim institucijam in širši javnosti.

1.5 Nadzorne dejavnosti

Za nadzor usklajenosti delovanja agencije z javnim interesom je pristojen svet agencije, ki med drugim potrjuje program dela, finančni načrt in letno poročilo agencije ter daje usmeritve za njeno delo.

Za organizacijo in vodenje poslovanja agencije je odgovorna direktorica, ki skrbi za zakonitost njenega dela in za vzpostavitev, delovanje, nadzor in nenehno izboljševanje sistema finančnega poslovanja.

Za nadzor nad zakonitostjo dela in poslovanja agencije je pristojno resorno ministrstvo, za nadzor nad delovnimi razmerji pa sta pristojni Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve ter Ministrstvo za pravosodje in javno upravo, ki je pristojno tudi za nadzor nad upravnim poslovanjem. Finančno poslovanje agencije nadzirata Računsko sodišče RS in Ministrstvo za finance. Nadzor nad izvajanjem Zakona o varovanju osebnih podatkov in nad informacijami javnega značaja izvaja Informacijski pooblaščenec.

1.6 Informacijski sistem

Leta 2012 so bile na področju informacijske tehnologije izvedene posodobitve računalniškega omrežja in strojne ter programske opreme, ki zagotavljajo učinkovito delovanje informacijskega sistema in primerno stopnjo varnosti. Vzdrževane in dopolnjene so bile obstoječe aplikacije informacijskega sistema. Izdelane so bile specifikacije projekta konsolidacije podatkovnih baz, ki bo povezal različne aplikacije znotraj IS agencije. Dopolnjena je bila programska oprema dokumentnega sistema agencije, s čimer pisarniško poslovanje poteka elektronsko. Z dodatnimi funkcionalnostmi je bila posodobljena spletna aplikacija za primerjavo ponudb dobaviteljev gospodinjstvom odjemalcem električne energije, izvedena pa je bila celovita prenova primerjalnika ponudb na področju zemeljskega plina. Aplikacija za primerjavo ponudb je na razpolago uporabnikom v obliki spletnih storitev.

1.7 Odnosi z javnostmi

Medijska pozornost oziroma vprašanja novinarjev so bila predvsem na področju električne energije, povezana zlasti s temami o obnovljivih virih energije in prispevku za podpore, o cenah v ponudbah dobaviteljev, omrežnini za naslednje regulativno obdobje in o menjavah dobavitelja električne energije in zemeljskega plina. Zaradi vstopa novega dobavitelja na plinski trg je bilo več vprašanj o menjavi dobavitelja in cenah na področju zemeljskega plina. Medijska podoba agencije je bila dokaj nevtralna. Pozitivna sporočila, ki jih je bilo v letu 2012 veliko, so se povezovala predvsem z navajanjem oziroma sklicevanjem na spletne storitve za primerjavo ponudb, s katerimi agencija omogoča preglednost trga električne energije in zemeljskega plina za gospodinjske odjemalce.

Največ vprašanj splošne javnosti je bilo v tem letu povezanih z delovanjem agencije na področju proizvodnje električne energije iz obnovljivih virov in v sproizvodnji z visokim izkoristkom, povečal se je tudi obseg vprašanj s področja delovanja trga z električno energijo. Bistveno se je povečal obseg vprašanj s področja trga z zemeljskim plinom, kjer je z vstopom novega dobavitelja na plinski trg prišlo do velikih sprememb. Komuniciranje s splošno javnostjo je povečano na področju neposrednih telefonskih vprašanj. V ta namen agencija izvaja stalno telefonsko svetovanje v času uradnih ur. Največ vprašanj se je dotikalo področja menjave dobavitelja in cen energije. Mnogo vprašanj pa je bilo odgovorjenih tudi z elektronsko pošto.

Iz leta v leto je značilen porast obiska vsebin spletne strani agencije. Podatki kažejo, da je spletna stran agencije pomemben vir podatkov tako za strokovno kot tudi splošno javnost. Agencija skrbi za preglednost delovanja tudi z objavo javnih obravnav predlogov svojih aktov in nato z objavo sprejetih aktov na spletni strani.

Agencija je v letu 2012 pripravila tudi oblikovano elektronsko verzijo poročila o stanju na področju energetike v Sloveniji v letu 2011. Slovenska in angleška različica poročila sta tako oblikovani in objavljeni na spletni strani, obenem pa pripravljene tudi v različici za branje na tabličnih računalnikih.

2 POSEBNI DEL

2.1 Zakonske in druge pravne podlage

Agencija, ustanovljena kot javna agencija na energetskega področju, je pravna oseba javnega prava s pravicami, obveznostmi in odgovornostmi, določenimi v Energetskem zakonu (Uradni list RS, št. 27/07 (EZ-UPB2) in 70/08 (EZ-C), 22/10 (EZ-D), 37/11 – odl. US, 10/12 (EZ-E)), v nadaljevanju EZ, na njegovi podlagi izdanih podzakonskih aktih, predpisih s področja javnih agencij in ustanovitvenem aktu. Pri tem je zavezana upoštevati tudi drugo relevantno slovensko zakonodajo in zakonodajo EU.

2.1.1 Naloge in pristojnosti agencije po Energetskem zakonu

Splošni akti za izvrševanje javnih pooblastil, ki jih skladno z EZ izda agencija, so:

- metodologije za obračunavanje omrežnine za elektroenergetska omrežja in omrežja zemeljskega plina,
- metodologije za določitev omrežnine in kriterijev za ugotavljanje upravičenih stroškov in sistema obračunavanja teh cen za elektroenergetska omrežja in omrežja zemeljskega plina,
- metodologija za določitev splošnih pogojev za dobavo in odjem zemeljskega plina iz distribucijskega omrežja,
- metodologija za določitev splošnih pogojev za dobavo in odjem toplote iz distribucijskega omrežja in za oskrbo z drugimi plini iz omrežij,
- metodologije za pripravo tarifnih sistemov,
- akt o načinu določanja deležev posameznih proizvodnih virov in načinu njihovega prikazovanja,
- akt o uporabi registra potrdil o izvoru električne energije in načinu sporočanja podatkov o proizvodnji električne energije.

Agencija določa omrežnino za uporabo elektroenergetskih omrežij ter upravičene stroške in druge elemente omrežnine za elektroenergetska omrežja ter daje soglasja k omrežnini in določenim aktom sistemskih operaterjev omrežij zemeljskega plina. Prav tako ima zakonsko pooblastilo, da lahko – če sistemski operater nima s predpisi in splošnimi akti agencije usklajenega splošnega akta, h kateremu daje agencija soglasje – s svojim splošnim aktom uredi vprašanja, ki jih sistemski operater ni uredil. Agencija na zahtevo vlagatelja odloča o izdaji licence za opravljanje energetske dejavnosti ter odloča o sporih in pritožbah.

Na področju obnovljivih virov energije (v nadaljevanju OVE) in soproizvodnje toplote in električne energije (v nadaljevanju SPTE) agencija podeljuje proizvodne deklaracije za objekte na OVE in SPTE ter izdaja potrdila o izvoru za proizvedeno električno energijo. Izdaja odločbe o podporah proizvodnji iz OVE in SPTE ter analizira ukrepe za spodbujanje te proizvodnje na državni ravni.

2.1.2 Podzakonski akti

Večina podzakonskih predpisov, ki neposredno urejajo delovanje oziroma delovno področje agencije, je izdana na podlagi EZ. Seznam je objavljen na spletni strani agencije.

2.1.2.1 Podzakonski akti o delovanju agencije

- Sklep o ustanovitvi Javne agencije Republike Slovenije za energijo (Uradni list RS, št. 63/04 in 95/04).
- Uredba o pogojih in postopku za izdajo ter odvzem licence za opravljanje energetske dejavnosti (Uradni list RS, št. 21/01, 31/01 in 66/05).
- Uredba o izdaji deklaracij za proizvodne naprave in potrdil o izvoru električne energije (Uradni list RS, št. 8/09, 45/12).

2.1.3 Akti pravnega reda EU, pomembni za delovanje agencije

Zaradi polnopravnega članstva Republike Slovenije v EU je evropska zakonodaja oziroma pravni red EU tudi del slovenske zakonodaje. Seznam pomembnejših direktiv in uredb EU na področju energetike je objavljen na spletni strani agencije.

Tretji sveženj energetskih uredb in direktiv EU, ki imajo pomemben vpliv na razvoj energetskih trgov, se je začel uporabljati 3. marca 2011. Sveženj zajema naslednje uredbe in direktive:

- Uredba (ES) št. 713/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o ustanovitvi Agencije za sodelovanje energetskih regulatorjev,
- Uredba (ES) št. 714/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o pogojih za dostop do omrežja za čezmejne izmenjave električne energije in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1228/2003,
- Uredba (ES) št. 715/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o pogojih za dostop do prenosnih omrežij zemeljskega plina in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1775/2005,
- Direktiva 2009/72/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o skupnih pravilih notranjega trga z električno energijo in o razveljavitvi Direktive 2003/54/ES,
- Direktiva 2009/73/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o skupnih pravilih notranjega trga z zemeljskim plinom in o razveljavitvi Direktive 2003/55/ES.

S področja spodbujanja uporabe energije iz obnovljivih virov pa je pomembna Direktiva 2009/28/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2009 o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov, spremembi in poznejši razveljavitvi direktiv 2001/77/ES in 2003/30/ES.

S področja zagotovitve preglednosti in celovitosti celotnega evropskega energetskega veleprodajnega trga, je pomembna UREDBA (EU) št. 1227/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2011 o celovitosti in preglednosti veleprodajnega energetskega trga, ki vzpostavlja pravila o prepovedi zlorab, definira vrste zlorab, in vzpostavlja obveznosti za vse udeležence na tem trgu ter določa ukrepe za identifikacijo in preprečevanje zlorab, ki vplivajo na veleprodajne energetske trge in spremljanje njihovega delovanja.

2.2 Cilji agencije

2.2.1 Dolgoročni cilji agencije

Agencija s svojim delovanjem in v sodelovanju z drugimi udeleženci energetskega trga skrbi za:

- učinkovito uravnoteževanje različnih interesov udeležencev energetskega trga,
- zagotavljanje razvoja in delovanja trga z električno energijo in zemeljskim plinom na pregleden in nepristranski način,
- soustvarjanje razmer za trajno, zanesljivo in kakovostno oskrbo odjemalcev z električno energijo in zemeljskim plinom v Sloveniji,
- učinkovito spodbujanje proizvodnje električne energije iz obnovljivih virov in soprodukcije,
- zagotavljanje celovitega razvoja omrežij za oskrbo z daljinsko toploto,
- trajno postopno povečevanje učinkovitosti delovanja in investiranja v reguliranih dejavnostih.

2.2.2 Letni cilji agencije

V letu 2012 je agencija izvajala številne dejavnosti, pri katerih si je zadala naslednje najpomembnejše letne cilje:

- narediti izdelke in opraviti storitve, navedene v programu dela,
- zagotoviti nepristransko delovanje trga v okviru svojih pristojnosti z nadzorom delovanja trga,
- nadaljevati dobro regulativno prakso in pri pripravi ali izboljševanju pravil za delovanje trgov sodelovati s pristojnimi ministrstvi, udeleženci na trgih in z drugimi zainteresiranimi javnostmi,
- sodelovati z organi EU, ACER in združenji regulatorjev na ravni EU in na regionalnih ravneh tako, da so v skupnih stališčih, predlogih novih pravil in drugih dokumentih čim bolj upoštevane tudi razmere v Sloveniji,
- pripomoči k preglednosti delovanja trga in oskrbe z energijo s poročanjem o stanju na področju energetike.

2.3 Opravljeno delo in dosežki agencije

2.3.1 Področje električne energije

2.3.1.1 Reguliranje in priprava regulativnega okvira 2013–2015

Agencija je na podlagi dolgoročne strategije reguliranja (Aktivno reguliranje energetske dejavnosti in omrežij prihodnosti - AREDOP) izvedla vse potrebne analize. V skladu s tem je agencija v začetku leta izvedla javni posvetovalni proces, v okviru katerega je bilo obravnavano področje reguliranja s kakovostjo oskrbe in prilagajanje odjema. Jeseni pa je pripravila posvetovalni dokument o elektromobilnosti, ki je bil javno objavljen jeseni, obravnava pa se je podaljšala v naslednje leto. Vsi dokumenti so objavljeni na spletni strani agencije

Agencija je vsebinsko prenovila Akt o metodologiji za določitev omrežnine in kriterijih za ugotavljanje upravičenih stroškov za elektroenergetska omrežja in metodologiji za obračunavanje omrežnine (v nadaljevanju omrežninski akt). Analize so vključevale potrebne spremembe metodologije na področju reguliranja s kakovostjo, investicij v pametna omrežja, trga sistemskih storitev, izgub in obračunavanja omrežnine s ciljem zagotoviti bolj stimulatивно regulatorno okolje v okviru veljavne zakonodaje v naslednjem regulativnem obdobju. Ustrezno je prenovila Akt o posredovanju podatkov o kakovosti oskrbe, ki podpira področje reguliranja s kakovostjo, ki je opredeljeno v omrežninskem aktu.

Izvedena je bila javna obravnava omrežninskega akta. Agencija je vse prispele pripombe (posredovalo jih je deset predlagateljev oziroma skupin predlagateljev) podrobno proučila, nanje podala svoje odgovore in utemeljene pripombe pri pripravi predloga akta tudi upoštevala. Pri določitvi regulativnega okvira za obdobje 2013–2015 je agencija podrobno obravnavala in ustrezno vplivala na naslednja področja:

- porabo električne energije,
- predviden razvoj omrežne infrastrukture
- raven kakovosti storitev operaterjev,
- upravičene stroške sistemskih operaterjev,
- tarifne postavke za omrežnino po posameznih odjemnih skupinah.

V omrežninski akt so vključene ustrezne spremembe metodologije na področju reguliranja s kakovostjo, investicij v pametna omrežja, trga sistemskih storitev, izgub in obračunavanja omrežnine s ciljem zagotoviti bolj stimulatивно regulatorno okolje v okviru veljavne zakonodaje v naslednjem regulativnem obdobju. Akt je bil uveljavljen z objavo v uradnem listu oktobra 2012.

Agencija je v javno obravnavo posredovala tudi prenovljen Akt o posredovanju podatkov o kakovosti oskrbe (v nadaljevanju APPKO), ki podpira področje reguliranja s kakovostjo, ki je opredeljeno v omrežninskem aktu. Agencija je vse prispele pripombe podrobno proučila, nanje podala svoje odgovore in utemeljene pripombe pri pripravi predloga akta tudi upoštevala. APPKO je bil uveljavljen v začetku meseca septembra 2012.

V okviru regulativnega nadzora je agencija izvajala vse aktivnosti spremljanja izvajanja dejavnosti reguliranih podjetij v RO 2011–2012.

2.3.1.2 Zakonodaja

Agencija je sodelovala pri pripravi predloga sprememb SPDO, ki ga pripravlja SODO. S predlogi, ki jih je predlagala, bi ustrezneje uredili določena področja, na katerih je identificirala izrazitejše probleme (odločanje v sporih). Prav tako je sodelovala pri pripravi predloga sprememb SPDO, ki ga pripravlja SOPO. S to aktivnostjo je agencija želela prispevati k celovitejši ureditvi vseh vidikov odnosov med sistemskim operaterjem in uporabnikom omrežja s ciljem povečati preglednost na zadevnem področju (priključevanje itd.).

Aktivno vlogo je agencija odigrala tudi pri pripravi osnutka Pravil za izvajanje izravnalnega trga z električno energijo, ki ga pripravlja Borzen – agencija je osnutek akta proučila in pripravila predloge sprememb oziroma dopolnitev vsebin.

2.3.1.3 Naložbe

Agencija je na portalu javnih naročil objavila javno naročilo za izvedbo analize stroškov in koristi sistema naprednega merjenja v Sloveniji. Agencija analizo potrebuje za določevanje upravičenih stroškov sistema naprednega merjenja v procesu določanja omrežnine. Namen analize je, da se s primerjavo ovrednotenih skupnih koristi in skupnih stroškov ugotovi, ali oziroma v kakšnem obsegu je uvajanje sistema naprednega merjenja v Sloveniji na področjih električne energije in zemeljskega plina upravičeno. Analiza se vsebinsko navezuje na javno posvetovanje Uvajanje sistema naprednega merjenja v Sloveniji, ki ga je agencija izvedla v letu 2011, ter javno posvetovanje Prilagajanje odjema, ki je bilo izvedeno v začetku leta 2012. Agencija je opravila analizo prispelih ponudb in na podlagi ocene ponudb razglasila postopek izbire dodelitve javnega naročila za neuspešnega. Ker agencija analizo nujno potrebuje za določevanje upravičenih stroškov sistema naprednega merjenja v procesu določanja omrežnine, je na portalu javnih naročil 14. decembra 2012 ponovno objavila javno naročilo za izvedbo storitve Analiza stroškov in koristi sistema naprednega merjenja v Sloveniji, ob koncu leta pa je bil postopek javnega naročila še v teku.

Agencija je izdelala metodologijo za oceno vrednosti aktiviranih naložb v distribucijsko omrežje na področju RTP VN/SN ter metodologijo preverila na podlagi podatkov iz obdobja 2008–2011. Z ustreznimi dopolnitvami in razširitvami metodologije na ostale elemente distribucijskega omrežja ter prenosnega omrežja ter povezavo med investicijami in kakovostjo oskrbe bo gradila podlago za izboljšave metodologije reguliranja v skladu z AREDOP.

Agencija je izvajala razvojne aktivnosti na področju izdelave metodologije za oceno vrednosti aktiviranih naložb v distribucijsko omrežje na področju SN/NN opreme. Metodologija bo izdelana v prvi polovici leta 2013.

2.3.1.4 Nadzor trga in Uredba o celovitosti in preglednosti energetskega trga (REMIT)

Agencija je izvajala potrebne aktivnosti v okviru priprav na nadgradnjo metodologije za nadzor veleprodajnega in maloprodajnega trga z električno energijo. Vključila se je v ustrezne delovne skupine ACER in se udeležila delovnih srečanj teh skupin ter ustrezno prispevala k vsebinski opredelitvi posameznih področij implementacije REMIT. Agencija je začela z interno analizo procesov in pripravila zasnovano IT podporo za potrebe vzpostavitve registracije udeležencev na trgu v skladu z REMIT.

Za vzpostavitev čim bolj učinkovitega sodelovanja med regulatornimi organi v zadevah REMIT se je sestala z Agencijo za trg vrednostnih papirjev (ATVP)

in se dogovorila o komunikacijskih kanalih med obema organizacijama.

Agencija je aktivno sodelovala pri pripravi strokovnih podlag za ACER DECISION 01/2012 o formatu podatkov za registracijo udeležencev v skladu z REMIT. Sodelovala je v ustreznih delovnih skupinah ACER in prispevala k vsebinski opredelitvi posameznih področij implementacije REMIT. Izvedla je nujne razvojne aktivnosti (načrtovanje in informatizacija internih procesov) za potrebe vzpostavitve registracije udeležencev na trgu v skladu z REMIT, kar je nova naloga v pristojnosti agencije.

V okviru tekočih aktivnosti spremljanja stopnje konkurenčnosti in preglednosti na trgu z električno energijo je spremljala cene na maloprodajnem trgu z električno energijo, učinkovitost ključnih procesov na trgu z električno energijo ter učinkovitost zagotavljanja pogojev za delovanje trga. Na svojih spletnih straneh je objavljala mesečna poročila o cenah in zagotavljala ažurnost in razpoložljivost e-storitev za primerjavo in spremljanje ponudb o dobavi električne energije na maloprodajnem trgu.

2.3.1.5 Dostop do čezmejnih prenosnih zmogljivosti

2.3.1.5.1 Spajanje trgov med Slovenijo in Italijo - podaljšanje veljavnosti določil Petstranskega sporazuma

Za nadaljevanje projekta spajanja trgov Slovenije in Italije je bil že konec leta 2011 med vpletenimi partnerji sklenjen ustni dogovor, da bodo do 1. aprila 2012 uvedli novo ureditev, po kateri bi likvidnostne težave sistemskih operaterjev reševala italijanska javna inštitucija. V ta namen je agencija skupaj z italijanskimi kolegi usklajevala pogoje, ki so imeli za cilj poravnavo med sistemskima operaterjema za dobavljeno energijo v dnevu D+2. Kljub obsežni korespondenci novi sporazum, ki bi popolnoma odpravil veljavno stanje, ni bil sklenjen. Agencija kot tudi italijanski regulator sta se strinjala, da zaradi nadaljevanja projekta omogoči udeležencem še za naslednje obdobje treh mesecev izvajanje implicitnih dražb. Od julija 2012 je bila nato v uporabi začasna rešitev, po kateri ELES pokriva stroške financiranja le za del, ki se nanaša na zmogljivosti, ki so bile že prvotno namenjene dodeljevanju za dan vnaprej, medtem ko del, ki se nanaša na vrnjene zmogljivosti, dodeljene na letni in mesečni ravni, v celoti krije italijanska stran. Glede na navedeno je bil obstoječi petstranski sporazum podaljšan, sistemska operaterja in borzi obeh držav so se o rešitvi sporazumeli in pripravili novi Krovni sporazum (Master Agreement) in Pentalateralni sporazum, na katerega je svet agencije 19. decembra 2012 podal soglasje.

2.3.1.5.2 Spremembe na področju Pravil za koordinirano izvajanje dražb prenosnih zmogljivosti za področje CEE regije

Na rednih usklajevanjih med regulatorji v regiji CEE je bila sprejeta pobuda trgovcev, da se revidirajo nekatera pravila za skupne dražbe za dodeljevanje čezmejnih prenosnih zmogljivosti znotraj dneva na vseh mejah regije srednje vzhodne Evrope od 1. julija 2012. Zaradi zagotovitve višje stopnje zanesljivosti izvajanja dražb je bila predlagana uvedba tako imenovanih senčnih dražb (angl. Shadow Auctions) v primeru tehničnih težav pri delovanju sistema avkcijske pisarne CAO, ki bi preprečile normalno izvedbo dnevnih dražb za dodeljevanje ČPZ. Ob teh spremembah je bilo na ravni regulatorjev sprejeto dopolnilo po spremembi urnika izvajanja dnevnih dražb. Razlog za spremembo je prekrivanje zaključka borznega trgovanja na slovenski borzi z električno energijo BSP z rezultati dnevnih dražb v regiji CEE. Za leto 2013 so udeleženi sistemski operaterji prenosnega omrežja in

dražbena hiša CAO pripravili nova pravila dodeljevanja ČPZ. Prav tako sta sistemska operaterja prenosnega omrežja Slovenije in Avstrije pripravila spremenjena pravila dodeljevanja ČPZ znotraj dneva na slovensko-avstrijski meji. K obema dokumentoma je svet agencije dal soglasje na seji 3. oktobra 2012.

2.3.1.5.3 Spremembe na področju Pravil za dodeljevanje prenosnih zmogljivosti znotraj dneva prek eksplicitnih dražb na severnoitalijanskih mejah

Agencija je prejela in obravnavala vlogo družbe Eles za izdajo soglasja k Pravilom, ki so se začele uporabljati za dodeljevanje čezmejnih prenosnih zmogljivosti znotraj dneva na vseh severnoitalijanskih mejah z 20. junijem 2012. Z uvajanjem dodeljevanj ČPZ znotraj dneva je zagotovljeno izvajanje Smernic za obvladovanje prezasedenosti (2006/770/ES). Za zagotovitev skladnosti, ki jo agencija zahteva, je bila izvedena javna obravnava, v okviru katere so trgovci posredovali številne pripombe. Osnovni koncept ureditve dodeljevanja ČPZ znotraj dneva tako temelji na dveh dražbah, ki jih bo za sistemske operaterje izvajala skupna avkcijska pisarna regij CWE in CSE, to je CASC.EU.

2.3.1.5.4 Spremembe na področju Pravil o načinu in pogojih dodeljevanja čezmejnih prenosnih zmogljivosti na slovensko-hrvaški meji

Agencija je spremljala dogajanje na področju posodabljanja pravil o načinu in pogojih dodeljevanja čezmejnih prenosnih zmogljivosti na slovensko-hrvaški meji. V letu 2012 so se pojavile želje uporabnikov ČPZ na slovenskih mejah po poenotenju pravil za najavo (nominacijo) dodeljenih ČPZ. Zato sta se sistemska operaterja prenosnih omrežij Slovenije in Hrvaške dogovorila, da s 1. oktobrom 2012 v celoti uskladiata pravila najave uporabe dnevnih zmogljivosti s pravili, ki že veljajo v regiji CEE. Po tej spremembi so tudi na slovensko-hrvaški meji prešli na sedemdnevni režim najave uporabe dodeljenih prenosnih zmogljivosti. K opisani spremembi pravil je svet agencije dal soglasje 30. julija 2012.

V letu 2013 bo dodeljevanje na slovensko-hrvaški in hrvaško-madžarski meji prevzela dražbena hiša CAO. V ta namen so vsi trije sistemski operaterji prenosnega omrežja udeleženih držav skupaj s CAO pripravili nova avkcijska pravila, ki so popolnoma harmonizirana s pravili, ki veljajo v regiji CEE, torej tudi na meji med Slovenijo in Avstrijo. K tem pravilom je svet agencije dal soglasje 9. 11. 2012.

2.3.1.6 Izdajanje proizvodnih deklaracij in odločb o podporah za proizvodne naprave na OVE in v SPTE

O izdajanju proizvodnih deklaracij in odločb o podporah za proizvodne naprave na OVE in v SPTE odloča agencija v upravnem postopku. Obseg dela, ki je povezan s podporno shemo za obnovljive vire in sproizvodnjo, je bil v letu 2012 izredno povečan, zato je agencija na to področje dela dodelila dodatne kadrovske vire, izvedla optimiranje notranjih delovnih procesov in nadgradnjo informacijskih orodij z namenom hitrejše obravnave vlog in nudenja ažurnih informacij zainteresirani javnosti.

Agencija je v letu 2012 izdala skupaj 1652 odločb o dodelitvi deklaracije za proizvodno napravo, 37 vlog pa je bilo zavrženih. Večina proizvodnih naprav, za katere je bila pridobljena deklaracija, je bila vključena tudi v sistem podpor za proizvedeno električno energijo, o čemer je bilo izdanih 1540 odločb o dodelitvi podpore, zavrženih pa je bilo 6 vlog. Na področju izdajanja deklaracij in odločb o podpori pa je bilo izdanih tudi veliko število pozivov za dopolnitve vlog, saj je bilo veliko vlog nepopolnih.

Agencija je nadaljevala z aktivnim spremljanjem učinkov podporne sheme in cen energentov, katerega rezultat je bila tudi Uredba o spremembah Uredbe o podporah električni energiji, proizvedeni iz obnovljivih virov energije, ki je dodatno znižala podpore za električno energijo, proizvedeno iz sončnih elektrarn, ki so bile previsoke glede na namen in določila podporne sheme.

2.3.1.7 Napoved položaja proizvodnih naprav in doseganje nacionalnih ciljev na področju OVE in SPTE

Agencija je pripravila Napoved položaja proizvodnih naprav na obnovljive vire energije in s sproizvodnjo z visokim izkoristkom na trgu z električno energijo. Napoved je izdelana v skladu z Uredbo o pravilih za pripravo napovedi položaja proizvodnih naprav na obnovljive vire energije in s sproizvodnjo z visokim izkoristkom na trgu z električno energijo (Uradni list RS, št. 83/09 in 94/11), ki določa način izračuna referenčne cene električne energije in referenčnih cen energentov – zemeljskega plina, lesne biomase, substrata koruzne silaže in premoga.

Agencija je izdelala in na svojih spletnih straneh prvič objavila Poročilo o doseganju nacionalnih ciljev na področju OVE in SPTE za obdobje 2010–2011.

2.3.1.8 Določitev višine prispevka za izvajanje programov podpor za OVE/SPTE

Agencija je na podlagi ocene potrebnih sredstev za izvajanje programov podpor Centra za podpore določila višino prispevka za zagotavljanje podpor električni energiji, proizvedeni iz obnovljivih virov in v sproizvodnji z visokim izkoristkom, ki ga plačujejo končni odjemalci električne energije. Z javno objavo osnutka Akta o določitvi prispevka za zagotavljanje podpor proizvodnji električne energije v sproizvodnji z visokim izkoristkom in iz obnovljivih virov energije, ki je bila prvič izvedena v mesecu januarju, so bile predlagane spremembe, ki so posledica novih napovedi potreb po financiranju podporne sheme v letu 2012. Po končani javni obravnavi je bil usklajen predlog posredovan v soglasje Vladi Republike Slovenije. Soglasje ni bilo podano, zato je agencija konec leta ponovno izvedla javno obravnavo akta, h kateremu je vlada podala soglasje v januarju 2013.

2.3.1.9 Izdajanje potrdil o izvoru in certifikatov RECS

Za potrebe dokazovanja porekla električne energije, ki ga morajo izkazovati dobavitelji, je agencija izdajala potrdila o izvoru električne energije skladno z zakonodajo. Skupaj je bilo na zahtevo dobaviteljev izdanih za 3263,6 GWh potrdil o izvoru.

Agencija je vključena v mednarodni sistem EECS (European Energy Certification System), in sicer za izdajanje certifikatov RECS (Renewable Energy Certification System) in za izdajanje potrdil o izvoru za proizvodnjo električne energije iz obnovljivih virov (EECS-GO). Agencija je leta 2012 prek sistema EECS izdala za 819,7 GWh EECS potrdil o izvoru in za 17,4 GWh EECS certifikatov RECS.

Agencija je sodelovala tudi pri posodobitvi registra potrdil o izvoru, ki s spremembami zakonodaje zajema določene spremembe in omogoča lažje trgovanje s potrdili na tujih trgih.

2.3.1.10 Elektronska izmenjava podatkov in IT

Agencija je aktivno sodelovala v Sekciji IPET (EZS) ter prispevala k reševanju problematike projektov prenove elektronske izmenjave podatkov med udeleženci na trgu z električno energijo (bilančni obračun, obračun omrežnine itd.), ki temeljijo na odprtih standardih.

Agencija je izvedla prenovo sistema za poročanje, predvsem na področju kakovosti oskrbe in analitičnega sloja za potrebe podpore pri reguliranju (določitev faktorja »q«).

Za potrebe REMIT je izdelana spletna aplikacija za poročanje o sumljivih transakcijah v skladu z določili REMIT. Prav tako je vzpostavila samodejni način obveščanja ACER ob prijavah. V začetku leta je izvedla manjše dopolnitve aplikacije in dodatno obsežno testiranje.

Pripravljena je bila specifikacija zahtev za prenovo elektronske izmenjave podatkov o obračunu omrežnine, ki temelji na standardizirani metodologiji in odprtih standardih. Projekt pokriva izmenjavo podatkov med agencijo in SODO, uporabljen pa bo lahko tudi kot referenčni pristop pri prenovi izmenjave podatkov na področju obračuna omrežnine med SODO, izvajalci nalog SODO, dobavitelji in operaterjem trga. Agencija je začela z izdelavo aplikacije za izmenjavo navedenih podatkov v okviru programske rešitve za poročanje.

Agencija je zaključila s projektom prenove sistema za poročanje in analitičnega sloja za potrebe podpore pri reguliranju v predvidenem obsegu. Zaradi predvidenih sprememb na področju reguliranja s kakovostjo oskrbe je analizirala vplive na sistem za poročanje.

Agencija je aktivno sodelovala v Sekciji IPET (EZS) ter aktivno prispevala k reševanju problematike projektov prenove elektronske izmenjave podatkov med udeleženci na trgu z električno energijo (bilančni obračun, obračun omrežnine itd.), ki temeljijo na odprtih standardih. Agencija se je uspešno vključila tudi v reševanje problematike z izvajanjem projekta prenove izmenjave podatkov na področju bilančnega obračuna, ki poteka na Borzenu.

Agencija je dodelala specifikacijo zahtev za prenovo elektronske izmenjave podatkov o obračunu omrežnine, ki temelji na standardizirani metodologiji in odprtih standardih. Projekt pokriva izmenjavo podatkov med agencijo in SODO, bo pa lahko uporabljen tudi kot referenčni pristop pri prenovi izmenjave podatkov na področju obračuna omrežnine med SODO, izvajalci nalog SODO, dobavitelji in operaterjem trga.

2.3.1.11 Druge aktivnosti na področju električne energije

Agencija je pripravila poročilo o stanju v energetiki, ki temelji na podatkih, pridobljenih iz energetskega sektorja.

V sredini leta je agencija izdelala letno poročilo o namenski uporabi prihodkov od prezasedenosti, ki jih sistemski operater prenosnega omrežja pridobi na dražbah. Poročilo je namenjeno Evropski komisiji, ki spremlja izvajanje določb po Uredbi (ES) št. 1228/2003.

V okviru sodelovanja z ECRB je agencija pregledala in potrdila svoj prispevek k 5. primerjalni analizi o kakovosti oskrbe 2011, ki ga je kot publikacijo izdal CEER in vsebuje aneks o kakovosti oskrbe v Energetski skupnosti jugovzhodne Evrope.

V mesecu maju je agencija organizirala sestanek delovne skupine ebIX »CuS« (Customer Switching«), v okviru katere poteka harmonizacija procesov izmenjave podatkov pri menjavi dobavitelja električne energije na ravni EU.

Izvajale so tudi bilateralne aktivnosti z namenom ureditve raznovrstne tekoče problematike v elektroenergetskem sektorju na področju sistemskih storitev, AMI in pametnih omrežij, novih energetske storitev, dostopa do omrežja, OVE in SPTTE ter nadzora trga.

2.3.2 Področje zemeljskega plina

2.3.2.1 Omrežnina za prenosni sistem zemeljskega plina

V začetku meseca maja je agencija na svoji spletni strani objavila osnutek besedila novega Akta o metodologiji za obračunavanje omrežnine za prenosni sistem zemeljskega plina (metoda obračunavanja omrežnine po metodi vstopno-izstopnih točk) ter predstavnike zainteresiranih javnosti pozvala, da v javni obravnavi podajo svoje pripombe, predloge ali dopolnitve k osnutku besedila akta. Po uveljavitvi metode vstopno-izstopnih točk lahko uporabniki prenosnega omrežja s pogodbo o prenosu ločeno zakupijo zmogljivost na vstopnih ali izstopnih točkah prenosnega omrežja. Po izvedenem postopku javne obravnave je akt po potrditvi Sveta agencije stopil v veljavo v mesecu avgustu.

Na podlagi objavljenega akta je operater prenosnega sistema agenciji v mesecu oktobru 2012 podal v soglasje tarifne postavke za leto 2013. Agencija je k predloženim tarifnim postavkam izdala soglasje. Z določitvijo novih tarifnih postavk za posamezno vstopno in izstopno točko je tudi Slovenija prevzela enotno metodo obračunavanja omrežnine za prenosno omrežje, ki je neodvisna od prenosnih poti in spodbuja ločen zakup prenosnih zmogljivosti.

2.3.2.2 Sprememba pravil o pogojih za dostop do prenosnih omrežij

Spremembe na področju EU zakonodaje ob implementaciji le-te v nacionalno zakonodajo zahtevajo tudi spremembe pogojev za dostop do prenosnih omrežij zemeljskega plina. Zato se je agencija aktivno pripravljala na izvedbo sprememb. Od operaterja prenosnega sistema je prejela vlogo za potrditev Pravil o postopkih za izvajanje Uredbe (ES) št. 715/2009 o pogojih za dostop do prenosnih omrežij zemeljskega plina in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1775/2005. Agencija je z operaterjem prenosnega sistema izvedla usklajevalni postopek, v katerem so bile obravnavane nove ureditve pravil, ki jih zahteva evropska zakonodaja. Po uspešno zaključenem usklajevalnem postopku in ustrezno spremenjenih pravilih je agencija izdala operaterju prenosnega sistema soglasje in omogočila izdajo pravil.

2.3.2.3 Certificiranje operaterja prenosnega sistema

Agencija je v skladu z Direktivo 2009/73/ES na podlagi vloge systemskega operaterja prenosnega omrežja, ob proučitvi mnenja Evropske komisije z dne 13. 6. 2012, ki je potrdil stališče agencije o izpolnjevanju pogojev za certificiranje operaterja prenosnega sistema kot neodvisnega operaterja, izdala odločbo o certificiranju neodvisnega operaterja prenosnega sistema zemeljskega plina, družbe Plinovodi d.o.o. Ugotovljeno je bilo, da družba Plinovodi, d.o.o., izpolnjuje vse zahteve za izvajanje nalog neodvisnega operaterja prenosnega sistema zemeljskega plina (ITO) in se jo certificira. Odločba je postala pravnomočna in dokončna 16. julija 2012.

V skladu z EZ mora agencija izvajati nadzor nad učinkovitim ločevanjem neodvisnega operaterja prenosnega sistema in vertikalno integriranim podjetjem. V okviru nadzora nad neodvisnim operaterjem sistema je agencija opredelila postopek in način sodelovanja med agencijo in nadzornikom za skladnost. Agencija bo proučevala poročila nadzornika za skladnost in glede na vsebino ukrepala skladno s svojimi pristojnostmi.

2.3.2.4 Razvojni načrti neodvisnega operaterja prenosnega sistema

Sistemskega operaterja prenosnega omrežja je v mesecu avgustu na svoji spletni strani objavil predlog Razvojnega načrta za obdobje 2013–2022. V skladu z Energetskim zakonom (31.i člen) je sistemski operater predal agenciji razvojni načrt tudi v soglasje.

Agencija je po prejemu vloge izvedla javno posvetovanje o 10-letnem razvojnem načrtu prenosnega plinovodnega sistema za obdobje 2013–2022, ki je bilo ob koncu leta 2012 v zaključni fazi izvedbe. Agencija je skladno z veljavno zakonodajo pripravila posvetovalni postopek z namenom, da se dejanskim in možnim uporabnikom sistema omogoči dajanje pripomb in predlogov k predloženemu razvojnemu načrtu. Po končanem posvetovalnem postopku bo objavila povzetek odgovorov na posvetovalni dokument. Po potrebi bo agencija pripravila tudi javno obravnavo prejetih odgovorov in pozvala operaterja prenosnega sistema k dopolnitvi oziroma spremembi razvojnega načrta ter nato k ustrezno dopolnjeni verziji razvojnega načrta izdala soglasje.

2.3.2.5 Omrežnina za distribucijsko omrežje zemeljskega plina

Izkoriščenost distribucijskih omrežij pomembno vpliva na višino omrežnine za distribucijsko omrežje. Agencija je v mesecu juniju končala z aktivnostmi izdelave primerne modela za določanje izkoriščenosti distribucijskih omrežij zemeljskega plina. Primernost modela je bila preverjena tudi s pridobljenimi podatki sistemskih operaterjev distribucijskega omrežja. Nato je nadaljevala z aktivnostmi, povezanimi z izkoriščenostjo posameznih distribucijskih omrežij, in stopnjo izkoriščenosti omrežja ustrezno vključila v pripravo metodologije določitev omrežnine za naslednje regulativno obdobje.

V juliju je agencija po predhodno izvedenem postopku javne obravnave pripravila končno verzijo Akta o metodologiji za določitev omrežnine in kriterijih za ugotavljanje upravičenih stroškov za distribucijsko omrežje zemeljskega plina in Akta o metodologiji za obračunavanje omrežnine za distribucijsko omrežje zemeljskega plina. Akta sta po predhodni potrditvi Sveta agencije stopila v veljavo v mesecu avgustu.

2.3.2.6 Zanesljivost oskrbe z zemeljskim plinom

Agencija je bila imenovana za pristojni organ za izpolnjevanje določil Uredbe (EU) 994/2010, ki se nanaša na ukrepe za zagotavljanje zanesljivosti oskrbe s plinom. Ta nova naloga je bila na agencijo prenesena 15. 10. 2012 z Uredbo o izvajanju Uredbe (EU) o ukrepih za zagotavljanje zanesljivosti oskrbe s plinom, (Uradni list RS, št. 78/12). Imenovanje pristojnega organa je za agencijo povsem nova naloga, ki prinaša nove obveznosti, ki imajo neposreden vpliv na vse udeležence trga z zemeljskim plinom. Naloga daje agenciji veliko odgovornost.

Kot pristojni organ mora agencija na podlagi v letu 2011 s strani resornega ministrstva izdelane Ocene tveganj izdelati Preventivni načrt ukrepov in Načrt za izredne ukrepe. Vsebinsko teh načrtov bo agencija uskladila tako znotraj RS kot s sosednjimi državami članicami EU. Prav tako mora agencija izdelati zahteve za izvedbo ukrepov, ki jih narekujejo ugotovitve Ocene tveganj. Glede na to je agencija izvajala in usklajevala potrebne aktivnosti, predvsem za pripravo navedenih načrtov.

2.3.2.7 Razvoj trga z zemeljskim plinom v Sloveniji

Agencija je objavljala aktualne cene zemeljskega plina, izvedla pa je tudi prenovo spletne aplikacije E-storitve za odjemalce zemeljskega plina – primerjava in nadzor ponudb. V procesu prenove je agencija upoštevala tudi potrebe, ki jih je zaznala ob povečani uporabi spletne aplikacije, ki se je pričela ob vstopu novega dobavitelja na trg.

Z vstopom novega dobavitelja na plinski trg se je v letu 2012 močno povečalo število menjav dobavitelja, saj je bilo skupno izvedenih 11.384 zamenjav. Sistemskim operaterjem distribucijskega omrežja zemeljskega plina je agencija poslala vprašalnik glede neenotno urejenih oziroma neurejenih tematik, ki se nanašajo na zamenjavo dobavitelja. Agencija je prejete odgovore pregledala in bo v prihodnje podala predloge za enotno ravnanje sistemskih operaterjev ter po potrebi predlagala ustrezne dopolnitve zakonodaje na tem področju.

Agencija je v drugi polovici leta pri posredovanju informacij odjemalcem zaznala povečan interes. Odjemalce so zanimale cene zemeljskega plina in stanje konkurence na trgu z zemeljskim plinom. Vstop novega ponudnika zemeljskega plina je pri odjemalcih vzbudil tudi zanimanje o podrobnostih menjava dobavitelja. Odjemalci so postavljali vprašanja o svojih obveznostih in pravicah v primeru, ko želijo zamenjati dobavitelja. Mnogo vprašanj odjemalcev pa je bilo povezanih tudi z računi in razlago posameznih zaračunanih zneskov dobaviteljev in operaterjev distribucijskih omrežij.

2.3.2.8 Razvoj skupnega evropskega trga

ENTSOG je v prvem četrtletju leta izdal omrežna pravila o mehanizmi za dodelitev prenosnih zmogljivosti (Capacity Allocation Mechanism Network Code - CAM NC). Agencija je pripravo teh pravil že od začetka aktivno spremljala. Ugotovljeno je, da bodo nova pravila močno vplivala na pravila systemskega operaterja prenosnega omrežja, hkrati pa bodo zahtevala tudi spremembe delovanja vseh udeležencev trga.

Agencija je spremljala pripravo novih omrežnih pravil na področju izravnave odstopanj (BAL NC), ki jih pripravlja ENTSOG. Predmetna pravila bodo za slovensko prenosno omrežje zemeljskega plina pomenila intenzivnejše povezovanje v regionalni kot tudi v skupni evropski trg. Predlog novih pravil je bil v oktobru predan ACER-ju, ki bo izdal mnenje o usklajenosti pravil z okvirnimi smernicami. Nova pravila bodo predvidoma stopila v veljavo naslednje leto.

Agencija je spremljala tudi aktivnosti ENTSOG pri pripravi skupnih desetletnih razvojnih načrtov sistemskih operaterjev držav članic (TYDNP). Te aktivnosti so za agencijo pomembne, ker bo agencija v prihodnje imela aktivnejšo vlogo pri vrednotenju razvojnih načrtov systemskega operaterja prenosnega omrežja zemeljskega plina.

Agencija je v okvirju priporočil Framework Guidelines on Harmonized Transmission Tariff Structures pričela z aktivnostmi na področju harmonizacije tarif prenosnih omrežij. Namen teh priporočil je vzpostavitev enotnega modela določanja tarif za prenosna omrežja.

2.3.2.9 Druge naloge s področja zemeljskega plina

Agencija je aktivno sodelovala z ministrstvom, pristojnim za energijo, pri podajanju pripomb k predlogu sprememb Uredbe o delovanju trga z zemeljskim plinom. Sodelovala je tudi v postopku priprave novele energetskega zakona (EZ-F), podala je predloge in pripombe.

Agencija je na začetku leta posredovala udeležencem na trgu zahteve za podatke, s katerimi ugotavlja stanje na trgu zemeljskega plina in ali je potreben nadzor nad posameznimi udeleženci oziroma aktivnostmi. Prejete podatke je agencija analizirala in uporabila tudi pri pripravi poročila o stanju na področju energetike. Zaradi povečevanja števila udeležencev na trgu z zemeljskim plinom in posledično vedno večjega obsega vhodnih podatkov je agencija uvedla sistem avtomatskega preverjanja pravilnosti podatkov. Prav tako je agencija pričela s postopkom poenotenega dostopanja do vhodnih podatkov in arhiviranja podatkov, tako za področje zemeljskega plina kot tudi daljinske toplote.

Agencija je v delu projektne naloge Izdelava podlag za določitev nadomestnih odjemnih značilnosti za odjemalce zemeljskega plina izdelala in sistemskim operaterjem distribucijskih podjetij posredovala testno aplikacijo za napovedovanje in alokacijo zemeljskega plina s pomočjo standardnih obremenitvenih profilov. Operaterji distribucijskih omrežij bodo pridobivali in posredovali podatke v obdobju kurilne sezone 2012–2013. V tem obdobju se bo izvedlo tudi potrjevanje pravilnosti posredovanih podatkov.

Dokument agencije AREDOP (Aktivno reguliranje energetske dejavnosti in omrežij prihodnosti), ki je bil objavljen v začetku leta, je bil dopolnjen z načrtovanimi aktivnostmi na področju zemeljskega plina.

2.3.3 Področje oskrbe z daljinsko toploto in drugimi energetskeimi plini iz omrežij

2.3.3.1 *Izdajanje soglasij k sistemskim obratovalnim navodilom za distribucijsko omrežje za oskrbo s toploto*

Agencija je v letu 2012 izdala soglasje k sistemskim obratovalnim navodilom za geografsko območje mesta Slovenske Konjice, za geografsko območje Občine Cankova, za geografsko območje občine Semič in za geografsko območje občine Moravče. Izvajalcu daljinskega ogrevanja v Mestni občini Ptuj in Občini Kidričevo je agencija zaradi neusklajenosti izvajanja te gospodarske javne službe s predpisi zavrnila izdajo soglasja k sistemskim obratovalnim navodilom. Agencija je prejela tudi vlogo za izdajo soglasja k sistemskim obratovalnim navodilom za geografsko območje kraja Loče v Občini Slovenske Konjice. Pri slednji je agencija zaradi neustrezno urejenega pravnega statusa izvajalca postopek izdaje soglasja prekinila. Agencija je zavzela tudi stališče glede neobveznosti izdaje sistemskih obratovalnih navodil izvajalca na geografskem območju Občine Pivka. Po pregledu pravnih podlag za izvajanje gospodarske javne službe daljinskega ogrevanja v Občini Semič je agencija izvajalca daljinskega ogrevanja na tem geografskem območju pozvala k predložitvi sistemskih obratovalnih navodil v soglasje.

Izdelan je bil tudi pregled stanja na področju izdanih sistemskih obratovalnih navodil za distribucijska omrežja za oskrbo s toploto.

2.3.3.2 *Druge dejavnosti na področju oskrbe s toploto*

Agencija je obvestila pristojno ministrstvo o neurejenem pravnem statusu nekaterih izvajalcev gospodarske javne službe daljinskega ogrevanja. Izdelala je tudi evidenco o številu pritožb zoper odločbe o izdaji ali zavrnitvi soglasja za priključitev, o katerih odloča župan občine. Na zahtevo je od izvajalcev, ki opravljajo tržno dejavnostjo daljinskega ogrevanja oziroma oskrbe z drugimi energetskeimi plini iz samostojnega zaključenega omrežja, prejela poročila o skupni letni količini dobavljene energije. Od izvajalcev dejavnosti je pridobila tudi podatke, potrebne za izdelavo poročila o stanju energetike v Sloveniji.

Od Službe Vlade RS za zakonodajo je agencija prejela prošnjo za presojo vsebinske skladnosti Splošnih pogojev za dobavo in odjem toplote iz distribucijskega omrežja toplotne energije v Občini Lenart z metodologijo agencije. Objavo v Uradnem listu je navedena služba, zaradi vsebinske neustreznosti akta, zavrnila. Naveden primer kaže, da je nadzor nad splošnimi akti izvajalcev gospodarskih javnih služb na področju oskrbe s toploto treba ustrezneje urediti.

Agencija je prejela tudi vprašanja odjemalcev, ki so se v glavnem nanašala na problematiko pravne ureditve izvajanja daljinskega ogrevanja na posameznih geografskih območjih oziroma cene daljinskega ogrevanja ter problematiko delitve stroškov ogrevanja v večstanovanjskih stavbah.

2.3.4 Področje ekonomske regulative

2.3.4.1 Ekonomska regulativa področja električne energije

2.3.4.1.1 Spremljanje izvajanja regulativnega okvira

Agencija je izvajala usklajevanja določil Pogodbe o najemu elektrodistribucijske infrastrukture in izvajanju storitev za sistemskega operaterja distribucijskega omrežja, h kateri je agencija podala mnenje oktobra 2011. SODO d.o.o. in distribucijska podjetja so utemeljevala spremembo določil pogodbe, ki vse do konca leta 2011 ni bila podpisana. V mesecu juniju 2012 je agencija SODO d.o.o. izdala pozitivno mnenje tudi na Aneks št. 1 k Pogodbi o najemu elektrodistribucijske infrastrukture in izvajanju storitev za sistemskega operaterja distribucijskega omrežja.

Za potrebe priprave Poročila o stanju na področju energetike v Sloveniji v letu 2011 in za potrebe analize tekočega regulativnega okvira in priprave novega regulativnega okvira za obdobje 2013–2015 je agencija pridobivala in usklajevala podatke o poslovanju v letu 2011, izvajala analize poslovanja reguliranih dejavnosti SODO in SOPO ter distribucijskih podjetij, podjetij za proizvodnjo električne energije in Borzen-a.

Agencija je obravnavala in analizirala ustreznost s strani Elesa posredovanega in na zahtevo agencije večkrat dopolnjenega Načrta prihodkov od dodeljenih pravic uporabe čezmejnih prenosnih zmogljivosti in načrt njihove porabe za leto 2012, v aprilu pa je načrt potrdila.

Na podlagi prejete pritožbe Elesa glede poročila za leto 2010 je agencija izvedla dodatne analize in ponovno obravnavala tematiko ter konec marca podala odgovor na pritožbo. V obdobju od aprila do junija 2012 pa je reševala tudi pritožbe Elesa na izračun odstopanj za leto 2010.

2.3.4.1.2 Priprava novega regulativnega za obdobje 2013–2015

Glavnina dela sektorja ekonomske regulative na področju električne energije se je nanašala na pripravo novega regulativnega obdobja 2013–2015 in potrebnih podatkov, analiz in izračunov, ki so s tem povezani. Zaradi priprave novega regulativnega obdobja 2013–2015 je agencija izračunala odstopanja za leto 2011 za SODO in SOPO.

V sklopu priprave podatkov za primerjalne analize je agencija preverjala in usklajevala s strani distribucijskih podjetij za ta namen posredovane podatke. Na podlagi teh podatkov je bila izvedena Primerjalna analiza učinkovitosti dejavnosti distribucije električne energije v obdobju 2004–2010.

Osutek Akta o metodologiji za določitev omrežnine in kriterijih za ugotavljanje upravičenih stroškov za elektroenergetska omrežja in metodologiji za obračunavanje omrežnine je bil v javni obravnavi do 16. 7. 2012. Agencija je vse prispele pripombe podrobno proučila, nanje podala svoje odgovore in utemeljene pripombe pri pripravi predloga akta tudi upoštevala. Odgovore na pripombe je agencija objavila na svoji spletni strani.

Na podlagi Akta o metodologiji za določitev omrežnine in kriterijih za ugotavljanje upravičenih stroškov za elektroenergetska omrežja in metodologiji za obračunavanje omrežnine, ki ga je sprejel svet agencije na seji dne 3. 10. 2012 in ki je bil objavljen

v Uradnem listu RS št. 81/2012, je agencija sredi meseca novembra sistemskima operaterjema prenosnega omrežja električne energije in distribucijskega omrežja električne energije izdala odločbi o regulativnem okviru v regulativnem obdobju od 1. 1. 2013 do 31. 12. 2015. Poleg regulativnega okvira je agencija z odločbo določila tudi tarifne postavke za obračun omrežnine za posamezno leto regulativnega obdobja.

V začetku meseca novembra je agencija sistemskemu operaterju prenosnega omrežja električne energije izdala odločbo o ugotovljenih odstopanjih od regulativnega okvira v regulativnem letu od 1. 1. 2011 do 31. 12. 2011, sistemskemu operaterju distribucijskega omrežja električne energije pa je izdala začasno odločbo o ugotovljenih odstopanjih od regulativnega okvira v regulativnem letu od 1. 1. 2011 do 31. 12. 2011. Konec meseca novembra je sistemski operater prenosnega omrežja električne energije posredoval pritožbo na odločbo o ugotovljenih odstopanjih od regulativnega okvira v letu 2011, na podlagi katere je agencija posredovala poziv za dopolnitev podatkov.

2.3.4.1.3 Revizija računskega sodišča

Agencija je v začetku leta prejela in podrobno proučila Osnutek revizijskega poročila »Smotrnost reguliranja in izvajanja gospodarske javne službe sistema prenosnega omrežja v letih 2004 do konca leta 2008«, ki ga je posredovalo Računsko sodišče. Cilj revizije je bil izrek mnenja o smotrnosti poslovanja ELES-a in reguliranja agencije v obdobju 2004–2008, z iskanjem odgovora, ali je agencija učinkovito regulirala Eles in ali je Eles smotrno načrtoval in porabljal sredstva GJS SOPO.

Na osnutek poročila je agencija pripravila odgovor z obsežnimi utemeljitvami in pojasnili ter se januarja udeležila tudi sestanka v zvezi s to tematiko. Po prejemu predloga revizijskega poročila ga je agencija ponovno podrobno proučila in aprila podala ugovor zoper razkritja v predlogu poročila. Agencija je končno revizijsko poročilo prejela 6. decembra 2012, rok za izdelavo odzivnega poročila pa je tri mesece.

2.3.4.2 Ekonomska regulativa področja zemeljskega plina

Agencija je v začetku leta presojala 3 vloge za izdajo soglasja k predlaganim omrežninam za distribucijska omrežja zemeljskega plina za regulativno obdobje 2012 in izdala soglasje na dve vlogi. Izvajala je analize poslovanja prenosnega in distribucijskih podjetij zemeljskega plina v letu 2011 in presojala pravilnost odstopanj od RO, ki so jih skladno z EZ ugotovili sistemski operaterji.

Velik obseg dela se je nanašal na pripravo novega regulativnega za distribucijo zemeljskega plina za obdobje 2013–2015 in na potrebne podatke, analize in izračune, ki so s tem povezani.

V sklopu priprave podatkov za primerjalne analize je agencija izvajalcem GJS sistema prenosnega omrežja distribucije zemeljskega plina posredovala zahteve za podatke in po prejemu le-teh preverjala in usklajevala posredovane podatke. Na podlagi teh podatkov je bila izvedena Primerjalna analiza učinkovitosti dejavnosti sistemskih operaterjev distribucijskih omrežij zemeljskega plina v obdobju 2007–2011, katerih rezultati so bili upoštevani pri ugotavljanju upravičenih stroškov za novo regulativno obdobje.

Agencija je v mesecu juniju pripravila osnutek Akta o metodologiji za določitev omrežnine in kriterijih za ugotavljanje upravičenih stroškov za distribucijsko omrežje zemeljskega plina in ga posredovala v javno obravnavo. Prejete pripombe, odgovore na pripombe in pojasnila ter utemeljitve je agencija objavila na svoji spletni strani.

Akt o metodologiji za določitev omrežnine in kriterijih za ugotavljanje upravičenih stroškov za distribucijsko omrežje zemeljskega plina je svet agencije sprejel 30. 7. 2012, objavljen pa je bil v Uradnem listu RS št. 61/2012 ter redakcijski popravek v Uradnem listu RS št. 64/12. Z namenom podrobne seznanitve sistemskih operaterjev s spremenjeno vsebino akta ter vloge za omrežnino je agencija septembra organizirala sestanek s sistemskimi operaterji distribucijskega omrežja zemeljskega plina ter jim posredovala tudi obrazec v elektronski obliki za podajo vloge za izdajo soglasja k omrežnini, upravičenim stroškom in drugim elementom omrežnine za regulativno obdobje od 1. 1. 2013 do 31. 12. 2015.

Agencija je skladno z aktom vsem sistemskim operaterjem distribucijskega omrežja zemeljskega plina posredovala odločbe o določitvi faktorja zahtevanega povečanja individualne učinkovitosti, ki ga morajo upoštevati v vlogi za izdajo soglasja.

Na podlagi akta je vloga za izdajo soglasja k omrežnini, upravičenim stroškom in drugim elementom omrežnine za regulativno obdobje od 1. 1. 2013 do 31. 12. 2015 pravočasno posredovalo 15 sistemskih operaterjev. Agencija je pravočasno prejela 23 vlog za 60 lokalnih skupnosti. En sistemski operater pa je dve vlogi za izdajo soglasja za 18 lokalnih skupnosti posredoval po določenem roku. Do konca leta je agencija od prejetih 25 vlog izdala soglasja na 21 vlog, štiri vloge pa so bile še v postopku zaradi dopolnitev.

2.3.5 Mednarodne obveznosti po zakonodaji EU

Agencija je v letu 2012 izpolnjevala vse obveznosti, ki izhajajo iz evropske energetske zakonodaje in iz članstva v mednarodnih organizacijah in organih EU. Sodelovala je z regulatorji v državah EU in Energetske skupnosti. Aktivno je bilo tudi sodelovanje z Agencijo za sodelovanje energetskih regulatorjev (ACER), prav tako pa tudi sodelovanje v Svetu evropskih energetskih regulatorjev (CEER). Operativno delovanje ACER in izvajanje določil tretjega svežnja energetskih direktiv in uredb v EU pomeni tudi veliko povečanje obsega dela agencije na mednarodnem področju. Agencija sodeluje v delovnih skupinah, v katerih poteka priprava vseh dokumentov ACER in CEER, tako da je večina strokovnih sodelavcev članov ali opazovalcev teh delovnih skupin.

2.3.5.1 Sodelovanje z ACER

Sodelovanje z ACER je potekalo skozi udeležbo na rednih mesečnih zasedanjih Odbora regulatorjev (BoR) in delovanju sodelavcev v posameznih delovnih skupinah. V delovnih skupinah sodelujemo v postopkih priprave dokumentov, s članstvom v odboru pa v postopkih odločanja in sprejemanja dokumentov. Sodelavci agencije so sodelovali tudi na letni konferenci ACER.

Agencija je z ACER-jem bilateralno sodelovala tudi v vprašanjih, povezanih z uvedbo uredbe REMIT. Sodelovanje se je nanašalo na vsebino uredbe in nove naloge

regulatorjev, na informacijske rešitve prijav transakcij in izvedbe registracije udeležencev na trgu.

Regulatorji regije Srednja vzhodna Evropa za elektriko (CEE) in ACER so po dolgotrajnih usklajevanjih sprejeli skupno izjavo o implementaciji ciljnega modela trga za elektriko v tej regiji.

2.3.5.2 Sodelovanje s CEER in z Evropsko komisijo

Sodelovanje s CEER poteka z udeležbo na generalnih skupščinah, ki potekajo mesečno, ter s sodelovanjem sodelavcev v delovnih skupinah.

Evropska komisija je med letom izvajala priprave evropskega infrastrukturnega paketa (EIP) in s tem povezanimi projekti skupnega interesa (PCI) za elektriko in plin, Agencija je sodelovala na področju priprave in na sestankih posameznih regij. Slovenija je v teh projektih del regije Južna vzhodna Evropa (ki se ujema z regijo »North South interconnections in Central and South Eastern corridor«) za elektriko in plin. Agencija je sodelovala z ministrstvom, pristojnim za energijo, pri podajanju pripomb k predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o smernicah za vseevropsko energetskega infrastrukturo. Predlog uredbe, ki ga je Evropska komisija sprejela v novembru 2012, predvideva nove pomembne naloge tudi za energetske regulatorje – predvsem v ocenjevanju projektov in ključev delitev stroškov med državami ter pri oblikovanju mehanizmov za spodbujanje vlaganj. Sodelavci agencije so se udeleževali delovnih sestankov pod vodstvom Evropske komisije, kjer so aktivno sodelovali in podajala svoje predloge. Operaterja prenosnih sistemov ELES in PLINOVODI sta v procesu iskanja projektov skupnega interesa (PCI) pripravila in podala predloge za gradnjo nove infrastrukture prenosnega omrežja. V septembru je agencija pričela s pripravo na ocenjevanje oziroma podajanje svojega mnenja o teh projektih.

2.3.5.3 Sodelovanje na območju Energetske skupnosti

Namen delovanja Energetske skupnosti držav jugovzhodne Evrope je uvedba in delovanje trga z energijo po enakih pravilih, kot veljajo v EU. Agencija sodeluje na ravni delovnih skupin Odbora regulatorjev Energetske skupnosti (ECRB) in se udeležuje pomembnejših sestankov. Agencija je vsako leto soorganizatorica plinskega foruma Energetske skupnosti, ki je leta 2012 potekal na Bledu v mesecu septembru. Na forumu so se obravnavala aktualna vprašanja energetskega trga v državah podpisnicah pogodbe o Energetski skupnosti.

2.3.5.4 Druge mednarodne dejavnosti

Agencija je aktivna članica sekcije IPET (izmenjava podatkov na energetske trgu) v okviru Energetske zbornice Slovenije (EZZ). Glede na to dejavno sodeluje tudi v združenju ebIX (Energy Business Information Exchange), ki je mednarodna organizacija za standardizacijo izmenjave podatkov na energetske trgih.

Agencija se je kot izdajatelj potrdil o izvoru v Sloveniji udeleževala tudi sestankov mednarodnega Združenja izdajateljev certifikatov (AIB). Prenovljena so bila pravila izdajanja potrdil o izvoru oziroma certifikatov za električno energijo, proizvedeno iz obnovljivih virov energije (GO, RECS).

Sodelavci agencije so se v mesecu maju udeležili 5. svetovnega foruma o regulaciji energetike, ki je potekal v Quebecu v Kanadi. Osrednje teme foruma so bile

tehnološke spremembe na področju energije (pametna omrežja) in obnovljivi viri energije, zaščita potrošnikov in odpiranje trgov. Predstavljeni so bili tudi primeri dobrih načinov regulacije energetskega trga v Evropi, Rusiji in Združenih državah Amerike.

2.3.5.5 Vprašalniki ustanov EU

Vprašalniki ustanov EU so ustaljen in pogost način zbiranja podatkov za analize stanja posameznih segmentov energetskega trga v državah EU, po zahtevnosti pa so različni. Zahtevajo veliko podatkov, za pripravo odgovorov pa je potrebno sodelovanje strokovnjakov z različnih področij.

Število vprašalnikov se je v letu 2012 obsežno povečalo, skupaj je agencija izpolnila 19 vprašalnikov, kar prikazuje naslednja tabela:

	VPRAŠALNIK
januar, februar, marec	<ul style="list-style-type: none"> Evropska komisija: Certification of TSOs – planning of work for coming months; ACER: - Questionnaire relating to the ACER BoR's mandate concerning planned resources at NRA level for the monitoring of wholesale energy market under REMIT;
april, maj, junij	<ul style="list-style-type: none"> Evropska komisija: Questions about the State of Play on Energy Transparency in the EU ACER/CEER: Energy Efficiency Directive (EED) – NRA tasks CEER: Market Monitoring Indicators ACER/CEER: Status Review of 3rd Package Implementation CEER: CRM WG database (Costumers' organization) ACER/CEER: National Reports - Indicators IERN: Basic Survey 2012 IERN: Gas Survey 2012 IERN: Electricity Survey 2012
julij, avgust, september	<ul style="list-style-type: none"> CEER: Description of the Retail Market (Electricity) CEER: DSO Unbundling DG ENER, ACER: Questionnaire on Balancing CEER: Status Review on Renewable Energy Support Schemes CEER: Tariff Structure; Incentives CEER: CEER Deliverables WP 2013
oktober, november, december	<ul style="list-style-type: none"> CEER: Investment Conditions Database CEER: Status of Transposition of the 3rd Package

Tabela 1: Izpolnjeni mednarodni vprašalniki v letu 2012

2.3.6 Opravljene storitve

2.3.6.1 Odločanje o licencah za opravljanje energetske dejavnosti

EZ in Uredba o pogojih in postopku za izdajo ter odvzem licence za opravljanje energetske dejavnosti (Uradni list RS, št. 21/01, 31/01 in 66/05, v nadaljevanju uredba) določata pogoje za pridobitev licence za opravljanje energetske dejavnosti. Licence na podlagi vloge izdaja agencija. O izdaji in odvzemu licence agencija odloča v upravnem postopku na podlagi EZ in uredbe.

Skladno z določili uredbe se licenca izda za pet let, imetnik licence pa ima pravico, da po prenehanju veljavnosti licence pridobi novo. Leta 2012 je bil obseg dela na tem področju povečan, saj se je mnogim imetnikom licenc iztekalo drugo petletno obdobje veljavnosti licenc. Agencija je v postopkih pridobivanja licenc prejela 178 vlog, izdala je 163 odločb in 15 sklepov o zavrženju. Izdajala je tudi sklepe o spremembi naziva oziroma naslova imetnika licence.

2.3.6.2 Odločanje v sporih in o pritožbah

Agencija skladno z EZ odloča v upravnem postopku na prvi stopnji v sporih med uporabniki omrežja oziroma zainteresiranimi osebami in sistemskimi operaterji oziroma organizatorjem trga v posamičnih zadevah, ki nastajajo zaradi:

- dostopa do omrežij,
- obračunane cene za uporabo omrežij,
- trditve o kršitvi splošnih dobavnih pogojev in sistemskih obratovalnih navodil,
- ugotovljenih odstopanj in zneskov za pokrivanje stroškov izravnave odstopanj ter kršitev splošnih aktov, ki urejajo odstopanja in njihovo izravnavo, in
- statusa posebnega odjemalca.

Agencija v upravnem postopku na drugi stopnji odloča tudi o pritožbi zoper odločbo sistemskega operaterja o izdaji ali zavrnitvi soglasja za priključitev na energetska omrežja.

Leta 2012 je agencija skupaj prejela 27 zahtev za odločanje, in sicer 12 vlog v sporih na prvi stopnji in 15 vlog o pritožbah na drugi stopnji. Iz prejšnjega obdobja je agencija odločala v 13 sporih. Velika večina vlog je bila s področja električne energije, ena pa je bila s področja zemeljskega plina. Rešenih je bilo 37 vlog, tri zadeve pa so bile ob koncu poročevalnega obdobja še nerešene.

Agencija je v vseh primerih spoštovala zakonski rok za odločanje in kot neodvisni organ odločila skladno z zakonskimi in podzakonskimi predpisi ter na podlagi ugotovljenega dejanskega stanja.

2.3.6.3 Organiziranje strokovnih srečanj in strokovni prispevki

2.3.6.3.1 Forum Energetske skupnosti za zemeljski plin

Na podlagi mednarodnih dogovorov je organizacija foruma dodeljena Sloveniji oziroma agenciji. Forum Energetske skupnosti za zemeljski plin je zasedal 26. in 27. septembra 2012 na Bledu. Udeležili so se ga predstavniki držav podpisnic sporazuma o energetske skupnosti, pa tudi predstavniki organov EU in nekaterih regulatorjev EU. Organizirala ga je agencija v povezavi s sekretariatom Energetske skupnosti. Forum je obravnaval vprašanja odpiranja trga z zemeljskim plinom v območju Energetske skupnosti in prenosa energetske zakonodaje EU na to področje.

2.3.6.3.2 Strokovna srečanja in prispevki

Leta 2012 so potekala delovna srečanja z udeleženci trgov z zemeljskim plinom in električno energijo, predvsem v zvezi z dogajanjem na trgih in z izvajanjem regulativnega okvira za elektroenergetska omrežja in omrežja zemeljskega plina.

Delavci agencije so se udeleževali različnih konferenc, seminarjev in strokovnih srečanj v Sloveniji in v tujini, kjer so s svojimi prispevki udeležencem predstavljali poglede regulatorja oziroma države. Na strokovnih srečanjih, seminarjih in konferencah doma in v tujini so leta 2012 predstavili 13 strokovnih prispevkov. Objavili so tudi 4 prispevke v strokovnih revijah.

2.3.6.3.3 Sodelovanje z drugimi organizacijami

Agencija je po potrebi sodelovala z Javno agencijo RS za varstvo konkurence, Uradom RS za varstvo potrošnikov, Zvezo potrošnikov Slovenije in s Tržnim inšpektoratom. Sodelovala je tudi s strokovnimi organizacijami in združenji, predvsem z društvom slovenskih energetikov CIGRE/CIRED, z Energetsko zbornico Slovenije, Statističnim uradom (SURS) in s Slovenskim inštitutom za standardizacijo (SIST).

2.4 Doseganje zastavljenih ciljev

2.4.1 Opisni in fizični kazalniki

Kazalniki uspešnosti delovanja agencije so predvsem:

- pravočasno izpeljani postopki, ki jih določa zakon,
- izdelki iz programa dela in njihova vsebinska ustreznost,
- opravljene storitve iz programa dela.

Po teh kazalnikih je agencija izpolnila svoje naloge. Postopki, ki jih je agencija izvajala skladno z Zakonom o upravnem postopku, so bili končani v zakonsko predpisanih rokih. Na področju odločanja v sporih in o pritožbah se obseg dela povečuje, kljub temu so bili vsi spori obravnavani v roku. Manjši zaostanki so med letom nastali samo pri izdaji proizvodnih deklaracij in odločb o podporah, kjer je bilo zaradi periodičnih sprememb višin podpor (na vsake pol leta) veliko hkratnih vlog pred iztekom obdobja, od teh pa so bile številne vloge tudi nepopolne. Narejeni so bili vsi izdelki iz programa dela in opravljene vse načrtovane storitve, kar je opisano v poglavjih 2.3.1 do 2.3.7.

2.4.2 Finančni kazalniki

K programu dela in finančnemu načrtu za leto 2012, ki je bil sprejet na seji Sveta Javne agencije RS za energijo 30. 11. 2011, je Vlada RS dala soglasje 20. decembra 2011. V Tabeli 2 na naslednji strani so po načelu denarnega toka prikazani realizacija finančnega načrta agencije za leto 2012 po posameznih vrstah prihodkov in odhodkov, indeksi rasti glede na načrtovane vrednosti za leto 2012 in indeksi rasti glede na realizirane vrednosti v letu 2011.

V letu 2012 je agencija po načelu denarnega toka realizirala 99,8 odstotka vseh načrtovanih prihodkov in 86,2 odstotka vseh načrtovanih odhodkov ter izkazala pozitivni denarni tok oziroma presežek prihodkov nad odhodki v vrednosti 51.953 evrov.

						v evrih
KONTO	NAZIV KONTA	REALIZACIJA FN 2011	FN 2012	REALIZACIJA FN 2012	INDEKS REAL. 2012 / FN 2012	
I. SKUPAJ PRIHODKI		2.889.705	2.836.963	2.832.069	99,8	
(70+71+72+73+74+78)						
TEKOČI PRIHODKI		2.885.218	2.836.963	2.826.449	99,6	
(70+71)						
70	DAVČNI PRIHODKI					
71	NEDAČNI PRIHODKI	2.885.218	2.836.963	2.826.449	99,6	
710	UDELEŽBA NA DOBIČKU IN DOHODKI OD PREMOŽ.	5.587	8.000	1.638	20,5	
7102	Prihodki od obresti	5.587	8.000	1.638	20,5	
713	PRIHODKI OD PRODAJE BLAGA IN STORITEV	7.000		5.000		
7130	Prihodki od prodaje blaga in storitev	7.000		5.000		
714	DRUGI NEDAČNI PRIHODKI	2.872.631	2.828.963	2.819.811	99,7	
7141	Drugi nedavčni prihodki	2.872.631	2.828.963	2.819.811	99,7	
72	KAPITALSKI PRIHODKI					
720	PRIHODKI OD PRODAJE OSNOVNIH SREDSTEV					
7201	Prihodki od prodaje prevoznih sredstev					
7202	Prihodki od prodaje opreme					
7203	Prihodki od prodaje drugih osnovnih sredstev					
73	PREJETE DONACIJE					
74	TRANSFERNI PRIHODKI					
78	PREJETA SREDSTVA IZ EVROPSKE UNIJE	4.487		5.620		
787	PREJETA SREDSTVA OD DRUGIH EVR. INSTITUCIJ	4.487		5.620		
7870	Prejeta sredstva od drugih evropskih institucij	4.487		5.620		
II. SKUPAJ ODHODKI		2.726.201	3.225.401	2.780.116	86,2	
(40+42)						
40	TEKOČI ODHODKI	2.557.538	3.080.761	2.607.961	84,7	
400	PLAČE IN DRUGI IZDATKI ZAPOSLENIM	1.467.782	1.622.725	1.471.103	90,7	
4000	Plače in dodatki	1.351.597	1.510.191	1.377.990	91,2	
4001	Regres za letni dopust	31.144	33.216	7.288	21,9	
4002	Povračila in nadomestila	64.958	76.971	63.571	82,6	
4003	Sredstva za delovno uspešnost	2.409		3.981		
4004	Sredstva za nadurno delo	10.085		17.406		
4005	Plače za delo nerezidentov po pogodbi					
4009	Drugi izdatki zaposlenim	7.589	2.347	867	36,9	
401	PRISPEVKI DELODAJALCEV ZA SOCIALNO VARNOST	239.299	263.466	245.132	93,0	
4010	Prispevek za pokojninsko in invalidsko zavarovanje	122.795	135.222	125.454	92,8	
4011	Prispevek za zdravstveno zavarovanje	98.375	108.330	100.505	92,8	
4012	Prispevek za zaposlovanje	832	917	851	92,8	
4013	Prispevek za starševsko varstvo	1.387	1.528	1.417	92,7	
4015	Premije kolektivnega dodatnega pokojnin. zavarovanja	15.910	17.469	16.905	96,8	
402	IZDATKI ZA BLAGO IN STORITVE	850.457	1.194.570	891.726	74,6	
4020	Pisarniški in splošni material in storitve	398.518	735.690	496.438	67,5	
4021	Posebni material in storitve	27.809	1.300	11.824	909,5	
4022	Energija, voda, komunalne storitve in komunikacije	60.787	64.570	71.574	110,8	
4023	Prevozni stroški in storitve	56.479	59.460	50.281	84,6	
4024	Izdatki za službena potovanja	93.349	98.570	60.064	60,9	
4025	Tekoče vzdrževanje	99.131	68.000	112.126	164,9	
4026	Poslovne najemnine in zakupnine	12.507	13.200	14.051	106,4	
4027	Kazni in odškodnine					
4028	Davek na izplačane plače					
4029	Drugi operativni odhodki	101.877	153.780	75.368	49,0	
42	INVESTICIJSKI ODHODKI	168.663	144.640	172.155	119,0	
420	NAKUP IN GRADNJA OSNOVNIH SREDSTEV	168.663	144.640	172.155	119,0	
4200	Nakup zgradb in prostorov					
4201	Nakup prevoznih sredstev	24.554	18.000	39.720	220,7	
4202	Nakup opreme	52.347	65.860	69.672	105,8	
4203	Nakup drugih osnovnih sredstev	6.950	14.780	5.432	36,8	
4204	Novogradnje, rekonstrukcije in adaptacije					
4205	Investicijsko vzdrževanje in obnove	2.609	22.000	2.309	10,5	
4206	Nakup zemljišč in naravnih bogastev					
4207	Nakup nematerialnega premoženja	82.203	24.000	55.022	229,3	
4208	Študije o izvedljivosti projektov					
4209	Nakup blagovnih rezerv in intervencijskih zalog					
PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI (I. - II.)		163.504	-388.438	51.953		

Tabela 2: Realizacija finančnega načrta za leto 2012

Vsi prihodki agencije v letu 2012 so bili doseženi s področja opravljanja javne službe. Med drugimi nedavčnimi prihodki so izkazani prihodki iz deleža cene za uporabo omrežij v skupni vrednosti 2.818.067 evrov in drugi izredni nedavčni prihodki v vrednosti 1744 evrov. Prihodki iz deleža cene za uporabo elektroenergetskih omrežij so bili realizirani v vrednosti 2.125.801 evro (75,4-odstotni delež), prihodki iz deleža cene za uporabo omrežij zemeljskega plina pa v vrednosti 692.266 evrov (24,6-odstotni delež). Razen tega je agencija v letu 2012 dosegla prihodke od prodaje blaga in storitev v vrednosti 5000 evrov; to so prihodki od izdaje certifikatov RECS. Preostali prihodki se nanašajo na obresti za vpogledna sredstva v vrednosti 1638 evrov ter na prejeta sredstva ACER in Evropske komisije iz naslova povračil potnih stroškov zaposlenih v skupni vrednosti 5620 evrov.

Med tekočimi odhodki je bilo v letu 2012 realiziranih 1.471.103 evre za plače in druge izdatke zaposlenim, 245.132 evrov za prispevke delodajalcev za socialno varnost in 891.726 evrov za izdatke za blago in storitve. Investicijski odhodki za nakup in gradnjo osnovnih sredstev so znašali 172.155 evrov.

2.4.3 Rezultati izvajanja programa dela

Agencija je nadzirala izvajanje regulativnega okvira za elektroenergetska omrežja, kar zagotavlja stabilne razmere poslovanja reguliranih podjetij. Izdajala je soglasja za omrežnine za omrežja zemeljskega plina.

Agencija je leta 2012 izdajala licence za opravljanje energetskih dejavnosti, proizvodne deklaracije in odločbe o podporah za OVE in SPTE, izdajala pa je tudi tržne zelene certifikate (RECS) in potrdila o izvoru električne energije iz obnovljivih virov.

Med rezultate svojega dela agencija prišteva strokovne podlage, predloge in mnenja o spremembah in dopolnitvah pravil in tudi glede izvajanja pravil za delovanje trgov z električno energijo in zemeljskim plinom (EZ in podzakonskih aktov).

Agencija je zastopala interese Slovenije v organih EU, pri sprejemanju aktov EU in pri razvoju energetskih trgov v okviru posameznih regij.

Agencija je s poročilom o stanju v energetiki v letu 2011 pripomogla k izboljševanju preglednosti trgov z električno energijo in zemeljskim plinom in obveščenosti strokovne in splošne javnosti.

2.4.4 Ocena uspeha v primerjavi z letom prej

Agencija je leta 2012 svoje naloge uspešno opravila in dosegla zadane cilje. Izdelani so bili vsi izdelki in storitve, predvidene s programom dela. Poleg tega je agencija dejavno sodelovala s predlogi pri pripravi sprememb in dopolnitev EZ. Izvajanje nalog s področja OVE in SPTE, nalog s področja nadzora trga, pa tudi nekaterih drugih ter novih nalog v zahtevani globini, je zahtevalo obseg dela, ki je bil veliko večji od prvotno ocenjenega. Kljub povečanju obsega nalog in njihove zahtevnosti ter kljub omejenim kadrovskim virom so bile naloge uspešno opravljene.

2.4.5 Ocena gospodarnosti in učinkovitosti

Agencija je za leto 2012 načrtovala negativni poslovni izid ob hkratnem pokrivanju načrtovanega presežka odhodkov iz kumulativnih presežkov prihodkov preteklih let, kar je omogočalo zadržanje deleža cene za uporabo elektroenergetskih omrežij in omrežij zemeljskega plina za financiranje njenega delovanja na ravni iz leta 2009.

Dosežen poslovni rezultat v letu 2012 je ugodnejši od načrtovanega po obeh vidikih spremljanja – po načelu nastanka poslovnega dogodka in po načelu denarnega toka, po katerem je bil ustvarjen celo presežek prihodkov nad odhodki. K temu je največ prispevalo upoštevanje začasnih ukrepov, uvedenih z Zakonom za uravnoteženje javnih financ, ki so sredi leta restriktivno posegli predvsem na področje plač, povračil stroškov in nekaterih drugih prejemkov zaposlenih ter na splošno omejevanje ostalih stroškov v javnem sektorju. V juniju 2012 je bilo opravljeno znižanje plač vsem zaposlenim v višini 8 odstotkov ob hkratni odpravi plačnih nesorazmerij, regres za letni dopust ni bil izplačan v roku in višini, določeni s Kolektivno pogodbo za javni sektor, temveč v znižanih vrednostih, odvisno od plačnega razreda delovnega mesta zaposlenega. Enako kot leto poprej tudi v letu 2012 niso bila izvedena napredovanja zaposlenih in ni bila obračunana redna delovna uspešnost.

Ocenjujemo, da je bilo poslovanje agencije v letu 2012 gospodarno in učinkovito.

2.4.6 Notranji finančni nadzor

Agencija mora pri svojem poslovanju zagotavljati notranji finančni nadzor skladno s Pravilnikom o usmeritvah za usklajeno delovanje sistema notranjega nadzora javnih financ (Uradni list RS, št. 72/02). Agencija si prizadeva za nenehno izboljševanje sistema finančnega poslovanja in delovanja notranjih kontrol za preprečevanje in odkrivanje morebitnih napak, zagotavljanje urejenega in smotrnega poslovanja ter varovanje sredstev pred izgubo zaradi malomarnosti, zlorab ali slabega upravljanja. Kot proračunska uporabnica, katere letni proračun presega 2,086 milijona evrov, je zavezana k vsakoletnemu zagotavljanju notranje revizije svojega poslovanja.

V letu 2012 je zunanji izvajalec izvedel notranjo revizijo javnih naročil za leto 2011. V letu 2013 bo prav tako v sodelovanju z zunanjim izvajalcem opravljena notranja revizija za leto 2012, pri čemer bo podrobno pregledano eno izmed področij poslovanja agencije, ki so ocenjena kot najbolj tvegana.

Pridobljena priporočila opravljenih notranjih revizij iz preteklih let pomenijo za agencijo nadaljnje usmeritve k uresničevanju ciljev glede optimalne urejenosti posameznih delovnih področij ter obvladovanja kakovosti in neoporečnosti informacij, potrebnih za notranje in zunanje poročanje.

Sestavni del letnega poročila za leto 2012 je tudi izjava o oceni notranjega nadzora javnih financ, pripravljena na podlagi posebne metodologije in samoocenitvenega vprašalnika ter poročil notranjih oziroma zunanjih revizorjev.

2.5 Učinki dela agencije na druga področja

Agencija s svojim delom neposredno vpliva na poslovanje sistemskih operaterjev, posredno pa na vse udeležence na trgu z električno energijo in zemeljskim plinom.

Določanje omrežnin za elektroenergetska omrežja in omrežja zemeljskega plina oziroma dajanje soglasij k aktom s tega področja ima številne vplive tako na izvajalce te dejavnosti kot tudi na vse druge udeležence na trgu in na celotno gospodarstvo. Zato agencija to svojo nalogo opravlja strokovno in odgovorno, upoštevajoč zakonske okvire, sprejete akte in dejanske razmere.

Agencija sodeluje s številnimi organizacijami v Sloveniji in v tujini ter z organi EU. Učinki tega sodelovanja se kažejo pri kakovosti in učinkovitosti delovanja same agencije, pri posredovanju znanj drugim udeležencem na slovenskem energetskem trgu in pri oblikovanju rešitev na ravni EU in na regionalnih ravneh, ki upoštevajo tudi slovenske posebnosti in interese.

2.6 Drugo

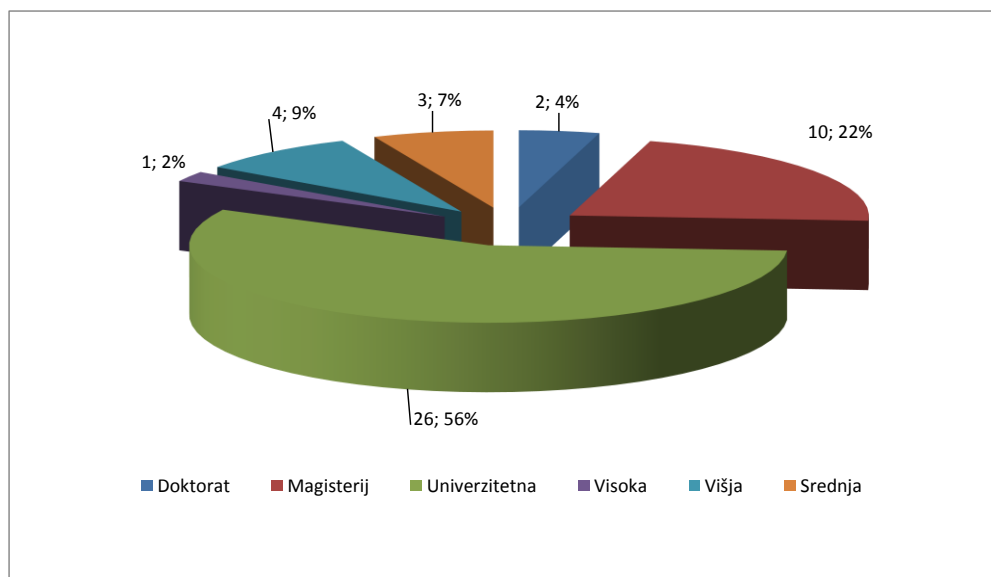
2.6.1 Kadrovanje

2.6.1.1 Analiza kadrovanja

Skladno s potrjenim programom dela je agencija v letu 2012 zaposlila tri nove sodelavce. Konec leta 2012 je bilo v agenciji 46 zaposlenih za nedoločen čas. Na podlagi delovnih ur je bilo leta 2012 v agenciji povprečno 45 zaposlenih.

2.6.1.2 Kadrovska struktura

Izobrazbena struktura zaposlenih v agenciji je visoka, saj ima 82 odstotkov zaposlenih najmanj univerzitetno izobrazbo (Slika 2). Konec leta 2012 je bilo v agenciji zaposlenih 20 delavcev tehnične stroke (42 odstotkov), 16 delavcev ekonomske stroke (35 odstotkov) in šest delavcev pravne stroke (14 odstotkov), štirje pa so drugih strok (9 odstotkov).

Slika 2: Izobrazbena struktura zaposlenih

2.6.1.3 Strokovno izobraževanje zaposlenih

Skladno s potrebami delovnega procesa in z namenom, da bi izpopolnjevali znanje in usposobljenost, so se zaposleni udeleževali različnih konferenc oziroma izobraževanj, predvsem na področju ekonomske regulative in regulacije trgov z električno energijo in zemeljskim plinom, naložb, kakovosti oskrbe z električno energijo, dostopov do omrežij in čezmejnega trgovanja, delovanja trgov z električno energijo v sosednjih državah, obnovljivih virov energije in potrdil o izvoru. Sodelavci agencije so se udeležili izobraževalnih delavnic, ki jih je organizirala Firenška šola regulatorjev (FSR), štirje pa so končali semester študija reguliranja na FSR v obliki študija na daljavo. Specializirana izobraževanja FSR različnih zahtevnosti so potrebna za poglobljeno znanje s področja regulative.

2.6.2 Investicijska vlaganja

V letu 2012 so znašali investicijski odhodki po načelu denarnega toka 172.155 evrov in se nanašajo na:

	V evrih
Nakup pisarniškega pohištva	9.055
Nakup pisarniške opreme	104
Nakup avtomobilov	39.720
Nakup strojne računalniške opreme	18.013
Nakup strežnikov in diskovnih sistemov	29.071
Nakup opreme za tiskanje in razmnoževanje	3.426
Nakup aktivne mrežne in komunikacijske opreme	3.780
Nakup druge opreme in napeljav	6.223
Nakup drugih osnovnih sredstev (drobnega inventarja)	5.432
Investicijsko vzdrževanje in izboljšave	2.309
Nakup licenčne programske opreme	782
Nakup druge (nelicenčne) programske opreme	54.240

Tabela 3: Investicijski odhodki v letu 2012

RAČUNOVODSKO POROČILO

3 BILANCA STANJA

Bilanca stanja na dan 31. 12. 2012	Pojasnila	Stanje v evrih 31. 12. 2012	Stanje v evrih 31. 12. 2011
SREDSTVA		3.496.372	3.618.452
A. Dolgoročna sredstva in sredstva v upravljanju		2.269.137	2.405.371
Neopredmetena sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitve	5.3.2.1	1.256.609	1.203.020
Popravek vrednosti neopredmetenih sredstev	5.3.2.1	(870.592)	(740.996)
Nepremičnine	5.3.2.2	2.029.092	2.029.092
Popravek vrednosti nepremičnin	5.3.2.2	(411.069)	(350.606)
Oprema in druga opredmetena osnovna sredstva	5.3.2.3	986.233	910.399
Popravek vrednosti opreme in drugih opredmetenih osnovnih sredstev	5.3.2.3	(721.136)	(645.538)
B. Kratkoročna sredstva; razen zalog in aktivne časovne razmejitve		1.227.235	1.213.081
Denarna sredstva v blagajni in takoj unovčljive vrednostnice	5.3.2.4	217	352
Dobroimetje pri bankah in drugih finančnih ustanovah	5.3.2.4	874.438	822.348
Kratkoročne terjatve do kupcev	5.3.2.5	317.459	330.576
Dani predujmi in varščine	5.3.2.6	4.200	15.281
Kratkoročne terjatve do uporabnikov enotnega kontnega načrta	5.3.2.7	753	619
Kratkoročne finančne naložbe		-	-
Kratkoročne terjatve iz financiranja	5.3.2.8	25	216
Druge kratkoročne terjatve	5.3.2.9	1.844	2.963
Aktivne časovne razmejitve	5.3.2.10	28.299	40.726
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV		3.496.372	3.618.452
C. Kratkoročne obveznosti in pasivne časovne razmejitve		203.408	218.816
Kratkoročne obveznosti za prejete predujme in varščine		-	3.435
Kratkoročne obveznosti do zaposlenih	5.3.2.11	122.170	119.200
Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev	5.3.2.12	48.300	63.342
Druge kratkoročne obveznosti iz poslovanja	5.3.2.13	22.366	21.754
Kratkoročne obveznosti do uporabnikov enotnega kontnega načrta	5.3.2.14	212	90
Pasivne časovne razmejitve	5.3.2.15	10.360	10.995
D. Lastni viri in dolgoročne obveznosti		3.292.964	3.399.636
Obveznosti za neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva	5.3.2.16	2.994.691	2.994.691
Presežek prihodkov nad odhodki	5.3.2.17	298.273	404.945

4 IZKAZ PRIHODKOV IN ODHODKOV DOLOČENIH UPORABNIKOV

Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov za leto 2012	Pojasnila	Realizacija 2012 v evrih	Realizacija 2011 v evrih
A. Prihodki od poslovanja	5.3.3.1	2.816.655	2.867.518
Prihodki od prodaje proizvodov in storitev		2.816.655	2.867.518
B. Finančni prihodki	5.3.3.2	1.788	5.668
C. Drugi prihodki	5.3.3.3	1.744	911
Č. Prevrednotovalni poslovni prihodki	5.3.3.4	518	12
Prihodki od prodaje osnovnih sredstev		518	-
Drugi prevrednotovalni poslovni prihodki		-	12
D. CELOTNI PRIHODKI		2.820.705	2.874.109
E. Stroški blaga, materiala in storitev	5.3.3.5	874.541	779.474
Stroški materiala		98.883	87.598
Stroški storitev		775.658	691.876
F. Stroški dela	5.3.3.5	1.719.036	1.706.471
Plače in nadomestila plač		1.402.617	1.363.511
Prispevki za socialno varnost delodajalcev		245.732	239.258
Drugi stroški dela		70.687	103.702
G. Amortizacija	5.3.3.5	305.046	313.870
H. Rezervacije		-	-
J. Drugi stroški	5.3.3.5	27.356	26.050
K. Finančni odhodki	5.3.3.6	294	187
L. Drugi odhodki		-	-
M. Prevrednotovalni poslovni odhodki	5.3.3.7	1.103	65
Odhodki od prodaje osnovnih sredstev		1.103	65
Ostali prevrednotovalni poslovni odhodki		-	-
N. CELOTNI ODHODKI		2.927.376	2.826.117
O. PRESEŽEK PRIHODKOV		-	47.992
P. PRESEŽEK ODHODKOV	5.3.3.8	106.671	-
Davek od dohodka pravnih oseb		-	-
Presežek prihodkov obračunskega obd. z upoštevanjem davka od dohodka		-	47.992
Presežek odhodkov obračunskega obd. z upoštevanjem davka od dohodka		106.671	-

5 REVIZORJEVO POROČILO

Skladno s 30. členom Sklepa o ustanovitvi Javne agencije Republike Slovenije za energijo (Uradni list RS, št. 63/04) mora letno poročilo agencije pregledati pooblaščen revizor; njegovo mnenje agencija priloži letnemu poročilu.

Računovodske izkaze in letno poročilo agencije za leto 2012 je pregledala revizijska družba Revidicom, d. o. o., in o njih izrazila naslednje mnenje:

POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA
Svetu Javne agencije Republike Slovenije za energijo

Revidirali smo priložene računovodske izkaze **Javne agencije Republike Slovenije za energijo**, ki vključujejo bilanco stanja na dan 31. decembra 2012 ter izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov za tedaj končano leto ter povzetek bistvenih računovodskih usmeritev in druge pojasnjevalne informacije. Pregledali smo tudi poslovno poročilo.

Odgovornost posloводства za računovodske izkaze

Posloводство je odgovorno za pripravo teh računovodskih izkazov v skladu s Zakonom o računovodstvu in za tako notranje kontroliranje, kot je v skladu z odločitvijo posloводства potrebno, da omogoči pripravo računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake.

Revizorjeva odgovornost

Naša odgovornost je izraziti mnenje o teh računovodskih izkazih na podlagi naše revizije. Revizijo smo opravili v skladu z Mednarodnimi standardi revidiranja. Ti standardi zahtevajo od nas izpolnjevanje etičnih zahtev ter načrtovanje in izvedbo revizije za pridobitev sprejemljivega zagotovila, da računovodski izkazi ne vsebujejo pomembno napačne navedbe.

Revizija vključuje izvajanje postopkov za pridobitev revizijskih dokazov o zneskih in razkritjih v računovodskih izkazih. Izbrani postopki so odvisni od revizorjeve presoje in vključujejo tudi ocenjevanje tveganj pomembno napačne navedbe v računovodskih izkazih zaradi prevare ali napake. Pri ocenjevanju teh tveganj preuči revizor notranje kontroliranje, povezano s pripravljanjem in poštenim predstavljanjem računovodskih izkazov družbe, da bi določil okoliščinam ustrezne revizijske postopke, ne pa, da bi izrazil mnenje o uspešnosti notranjega kontroliranja družbe. Revizija vključuje tudi ovrednotenje ustreznosti uporabljenih računovodskih usmeritev in utemeljenosti računovodskih ocen posloводства kot tudi ovrednotenje celotne predstavitve računovodskih izkazov.

Verjamemo, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostni in ustrezni kot osnova za naše revizijsko mnenje.

Mnenje

Po našem mnenju so računovodski izkazi **Javne agencije Republike Slovenije za energijo** za leto, končano 31. decembra 2012, v vseh pomembnih pogledih pripravljeni v skladu z določbami Zakona o računovodstvu.

Odstavek o o drugih zakonskih in regulativnih zadevah.

Pregledali smo poslovno poročilo agencije. Po našem mnenju je poslovno poročilo skladno z revidiranimi računovodskimi izkazi.

Maribor, 21.02.2013

REVIDICOM revizijska družba d.o.o.
dr. Stanko Čokele
pooblaščen revizor

 REVIDICOM
Revizijska družba d.o.o.
Grizoldova ul. 5, 2000 Maribor